

Főszerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg ut) 4. Telefon: 151. — Szerzőnyom: Közlöny, Arad — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évi 840, félévi 420, negyedévi 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel 8bb. — Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. — (Bucarestben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —

49-ik évfolyam, 116. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szerda, 1933. május 24

A békéért folyó harcban egyelőre elbukott a négyhatalmi paktum

Korainak bizonyult a tíz éves béke örömhire -- A német és francia érdekeik ellentétek -- Lengyelország a négyes szövetség ellen -- A leszerelési viták súlyos problémái

Titulescu és a szovjet-nagykövet tárgyalásai Genfben

Azok a hírek, amelyek a négyhatalmi egyezmény megkötéséről a hétfői világsajtóban genfi jelentések nyomán terjedtek el, ugylátzik, hogy koraiaknak bizonyultak, amennyiben az egyik érdekelt fél, Németország hivatalos sajtóügynöksége — a Conti távirati iroda — ma kommunikált tette közzé, amely világosan leszögezi, hogy *megegyezésről még szó sincs*. A Conti-ügynökség jelentése többek között a következőket tartalmazza:

A Rómában megkötött négyhatalmi szerződésről szóló hírek egyelőre legalább is koraiaknak nevezhetők. Göring porosz miniszterelnök Rómában beható tárgyalásokat folytatott Mussolini olasz miniszterelnökkel és más olasz politikusokkal. Ezek a tárgyalások lényegesen közelebb hozták egymáshoz a két országot és feljogosítanak arra a reményre, hogy ennek a közeledésnek az eredményeképpen rövidesen konkrét politikai eredményeket mutathatnak fel a tárgyaló felek.

A megegyezésről szóló hír azért terjedhetett akadálytalanul és azért járható: hitre, mert *sem az olasz, sem a német kormány a római tárgyalásokról hivatalos jelentést nem adott ki*. A londoni Times nyomán a világsajtó leköszölte az állítólagos négyhatalmi paktum három legfontosabb pontját. Ezzel szemben a ma reggeli sajtó az Exchange Telegraph nyomán megcáfolja mindazokat a híreket, amelyek a paktum megkötéséről szóltak. A Conti távirati iroda megállapítja, hogy

mindössze közeledés történt a négy nagy-hatalom között,

amely lehetővé teszi a négyhatalmi paktum ügyének reális vágányra való terelését.

Német hiúság és francia követelések

A világsajtó egyébként még mindig élesen foglalkozik a négyhatalmi egyezmény kérdésével. A Le Temps véleménye szerint a német hiúsági kérdés hielégítését és a francia biztonsági követeléseket a négyhatalmi paktum keretében sem igen lehet összeegyeztetni. Aggodalmát fejezi ki a Le Temps afölött, hogy ez a négyhatalmi „európai szeparációs törekvés” esetleg másodrendű államoknak bélyegezi a kis államokat és olyan helyzetet teremt, hogy Franciaország szövetségeseinek belpolitikai nyugtalanságokkal kell megküzdeniük. A lap újból megpendíti a román államok föderációjának gondolatát és ezzel mintegy a négyhatalmi paktum sikere elé igyekszik vágni.

A bécsi sajtó nagy ügyelmet szentel Göring egyik nyilatkozatának, amelyet a porosz miniszterelnök a Kölnische Volkszeitung tudósi tójának adott. A nyilatkozat a következőképpen hangzik:

— *Olaszország és Németország viszonyában nem játszik semmiféle szerepet az osztrák kérdés. Mindaz, amit ezzel kapcsolatban Mussoliniról és a vele folytatott tárgyalásokról híreszteltek, ostobaság. Hitler beszéde új*

helyzetet teremtett, amelynek kiépítése a német kormány kívánságai alapján a Roosevelti kiáltvány és a négyhatalmi paktum értelmében fog megtörténni.

A nyilatkozat, amelyben Göring mintegy azt jelenti ki, hogy Németország az Anchluss-ról egyelőre lemondott, az osztrák kormányhoz közelálló körökben némi megnyugvást keltett. A kormányhoz közelálló Reichspost azonban megjegyzi, hogy tapasztalatlanúságra vall az, ha Göring nyilatkozatának „ulságos komolyságot és jelentőséget tulajdonítanak.”

Varsóból jelentik, hogy a félhivatalos Istra távirati ügynökség leszögezi: Lengyelország állásfoglalása a négyhatalmi paktummal szemben továbbra is negatív, függetlenül attól, hogy az egyezmény-tervezet szövegén eszközök-e változtatásokat vagy sem. Lengyelország felfogása szerint a négyhatalmi paktum megvalósítása azt jelentené, hogy

a népszövetségi alapokmányban biztosított egyenjogúság helyébe egyes államok uralmát vezeték be.

Lengyelország a leghatározottabban állást fog-

— *Meggyőződésem szerint a leszerelési értekezlet és a főbizottság tárgyalásai tovább folytathatók. A tegnap nyilvánosságra hozott nyilatkozatommal a leszerelés megvalósításához határozottan közelebbre kerültünk. A probléma világosan áll előttünk: vagy rákényszerítjük az egyes államokat a leszerelésre, vagy pedig újból kezdetét veszi a háboru előtti fegyverkezési verseny. Ez a kérdés késedelmet nem szenvedhet és éppen ezért a leszerelési konferenciának minden áron folytatnia kell munkáját. A négyhatalmi szövetséget, mint minden olyan aktust, amely a békét szolgálja, örömmel üdvözölhetjük.*

A négyhatalmi paktum és Románia érdekei

Itt írjuk meg, hogy genfi értesülés szerint Dovgalevszki párisi szovjetnagykövet és Titulescu között Genfben hosszas tanácskozás folyt le. A megbeszéléseknek politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak és beavattottak úgy tudják, hogy a tárgyalások során számos, a két országot közösen érdeklő kérdést vitáltak. A szovjet-nagykövet és Titulescu között lefolyt tanácskozásokból arra következtetnek, hogy rövidesen újból megkezdődnek a román-orosz megneemtámadási szerződés megkötésére irányuló tárgyalások. A genfi megbeszélések eredményéről Dovgalevszki azonnal jelentést küldött Moszkvába.

Bucurestből jelentik: Az „Adeverul” ma esti száma hosszabb cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a négyhatalmi paktum érinti-e Románia érdekeit. Macdonald és Mussolini római egyezményeire a francia kormány annak idején terjedelmes memorandummal válaszolt és abban kifejtette álláspontját, amely teljes mértékben fedte Romániának a kisantant által érvényesített érdekeit és különösen hangsúlyozta azt, hogy a Népszövetség befolyásának érintetlenül kell maradnia. A revíziótól tehát épp úgy nincs mit félni, mint attól, hogy a kisállamok jogai nem fognak kellően megvédeni. Románia ezekkel a biztosítékokkal meglehetősen elégedve, bizhatik nagy szövetségében: Franciaországban és nyugodtan nézhet a római események elé.

A leszerelési főbizottság kedden, az angol leszerelési javaslat második részének tárgyalásába kezdett. A tizenkilencedik szakasz került

lál minden ilyen destruktív törekvés ellen és eleve kijelenti, hogy tévednek mindazok a hatalmak, amelyek azt hiszik, hogy akaratukat erőszakkal rákényszeríthetik más államokra.

Genfi jelentés szerint Paul Boncour genfi tartózkodását felhasználta arra, hogy az érdekeltekkel a négyhatalmi paktum ügyéről tárgyaljon. A francia külügyminiszter a kisantant külügyminisztereivel folytatott megbeszéléseket a négyhatalmi egyezmény kérdéséről.

Azokat a híreket egyébként, amelyek a négyhatalmi paktum közeli aláírásáról szólnak, határozottan cáfolják.

Ugyancsak a négyhatalmi egyezményvel kapcsolatban szögezik le azt is, hogy Franciaország változatlanul ragaszkodik ahhoz, hogy a szerződéseket csak egységes népszövetségi határozat alapján revideálják. A francia sajtó elismeréssel adózik Paul Boncournak azért, hogy a francia biztonsági kérdést sikerült a leszerelési tárgyalások középpontjába állítania.

Franciaország és a kisantant álláspontja érvényesül az új szerződésben

A Manchester Guardian úgy értesül, hogy *De Jovenal római francia nagykövet nem fogadta volna el a négyhatalmi egyezmény szövegét*. Az eredeti tervezetet most megtisztították mindazoktól a vonatkozásoktól, amelyek eddig Franciaország és a kisantant ellenállását kiváltották. A lap ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy négyhatalmi direktóriumról és a szerződések kényszer útján való revideálásáról ezek után nem lehet szó.

Norman Dawes, az Egyesült-Államok népszövetségi delegátusa ma nyilatkozott. Az Estnek és többek között a következőket mondotta:

sorra, amely a tüzéségről szól. *Nadolni* német delegátus a vita elején kijelentette, hogy annak az irásnak megfelelően, amelyet a német kormány megbízásából, a leszerelési konferencia elnökének nyújtotta át: a 19. 20. és 21-ik szakaszokra vonatkozó német módosító indítványokat visszavonja. A német delegáció ezenkívül a tankokra vonatkozólag is visszavonja fenntartásait és

hozzájárul ahhoz, hogy ezt a fegyveremet teljesen kiküszöböljék.

A német delegáció továbbra is követeli, hogy tiltsák be a nehéz szárazföldi fegyvereket. Kijelenti, hogy a német delegáció mindazokat a javaslatokat támogatni fogja, amelyeket az angol delegáció terjeszt elő. Már nem köti magát a német delegáció a beadott módosító indítványokhoz és különösen hozzájárul a huszonkettedik szakaszhoz, amely *a berített fegyvereknek elpusztítását írja elő*.

Németország hajlandó elpusztítani fegyvereit

Henderson elnök a német felszólalás után azonnal leszögezte, hogy a német delegáció visszavonta a tárgyalásra kerülő szakaszok ellen benyújtott összes fenntartásait és felhívta a többi delegátusokat, hogy kövessék a német példát.

Anglia, Amerika, Németország, Franciaország és Olaszország delegátusai megbeszélést

folytattak Hendersonnál, a leszerelési bizottság elnökénél. Paul Boncour francia külügy-miniszter azt fejtette, hogy

Franciaország számára kielégően hadseregének létszámát csökkenteni.

ha a biztonság és a nemzetközi ellenőrzés tekintetében nem hoznak kielégítő biztosítékokat. Teljesen észszerű, — mondotta Paul Boncour — hogy mindezeket komolyan mérlegeljék. Bár a többi delegátusok nem azonosították magukat a francia külügyminiszter álláspontjával, Henderson mégis elfogadta Paul Boncour előterjesztését és tárgyalásra tűzte ki a leszerelési konferencián, a biztonság és nemzetközi ellenőrzés kérdéseit.

A temesvári kémiai kongresszus résztvevői Aradon

Diszes fogadtatás a vármegyeházán — Látogatás az Astra-gyárban

Abból az alkalomból, hogy folyó hó 21—24. napjain Temesváron zajlott le a Román Kémiai Társaság negyedik rendes évi kongresszusa, a megjelent tudósok, egyetemi tanárok és középiskolai professzorok egy csoportja kedden a reggeli órákban autókban Aradra érkezett, ahol a város és az aradi Astra-gyár vendégeiként pár gyorsan muló órát kellemesen és tanulságosan töltöttek el. A temesvári kongresszus vendégei között ott láttuk dr. Minovici István bucaresti-i egyetemi pro-

Német-magyar vívókonfliktus

A német diákok testnevelési hivatalának vezetője sajnálkozik

Berlinből jelentik: Az ismeretes német-magyar konfliktussal kapcsolatban Leistikovicz, a német diákok testnevelési hivatalának vezetője nyilatkozatot tett közzé, amelyben annak a reményének ad kifejezést, hogy az a nézeteltérés, amely az 1000 éves német-magyar barátság közé ékelődött, rövidesen elsimul és a barátságosnak ad helyet. Ugyanakkor azonban leszögezi, hogy a német diákok pillanatig sem akarnak kétséget hagyni Magyarország német testvéreik iránt érzett hűségük és szeretetük felől.

A Mona Lisa elrablása

Augusztusban lesz huszonegy éve — a nap izgalma az időközben lezajlott világháború ellenére még most is benne reszket az emberek idegeiben — hogy világgá kürtölték a Mona Lisa elrablásának fantasztikus szenzációját. A világ minden jeles detektívje vállvetve dolgozott a remekmű megkeresésén. Minden kísérlet hiábavalónak bizonyult, a kép sokáig nem került elő, annak ellenére, hogy a tetteseknek nem volt módjukban értékesíteni a Mona Lisát. De hátha éppen ez a körülmény készítette a tolvajokat arra, hogy megsemmisítsék az eladhatatlan és kompromittáló remekművet? Borzalmas feltevés. Annál nagyobb volt az öröm és megkönnyebbülés, mikor két évvel később a rendőrség Flórencben elcsípte a tettest, egy Perugia olasz munkást, akinek nyomorult viskójában sértetlenül megtalálták Leonardo remekművét.

Perugia azonban sem a rendőrség előtt, sem a vádlottak padján nem adott megnyugtató magyarázatot tettére nézve. A bünért az egész felelősséget vállalta, de büntetését nem volt hajlandó kiszolgáltatni. Egészen a legújabb időkig a Gioconda-ügyet homály fedte. Most azonban egy norvég újságíró az „Aftenpost“ hasábjain szenzációs cikket közöl, amely, ugylátszik, megoldja a rejtélyt. Adjuk át a szót.

— Nemrég Casablancában igen érdekes emberrel ismerkedtünk meg. Nemes megjelenésű, könnyű és folyékonybeszédű, előkelő ur volt. Kopott ruhája ellenére elegáns, ötvenéves férfi, egész mivolta a tizenévesek század nagy kalandoraira emlékeztetett. Bizalmas emberei márkinak szölgötték: nem lehetetlen, hogy csakugyan az volt igazi nevét azonban sohasem sikerült megtudnom. Környezetében Valfierino márkinak nevezték. A márki kintinó társalgó volt s elragadóan tudott történeteket mesélni. Szívesen beszélt multjáról és kalandjairól, amelyek mindig mulatságosak voltak, különösen akkor, ha komoly elteremtésbe keverték a törvényt.

— Jelenleg telekspekulációval foglalkozom

A leszerelési konferencia délutáni ülésének első szónoka Titulescu volt, aki a kisan-tant nevében tiltakozását jelentette be az ellen, hogy a szövetségesek a kisan-tant államokat nem tájékoztatták kellőképpen a tárgyról.

A megszállott Saar-vidéki népszövetségi kormánya a nem-árja tisztviselők kérdésében beadványt intézett a Népszövetséghez és abban annak megállapítását kérte, hogy a megszállott területek nem-árja tisztviselői továbbra is megtartsák jogukat és állásaikat maradnak. A Saar-vidéki tisztviselők fele ugyanis nem árja és nem német s a népszövetségi kormány ezek jogait minden eshetőséggel szemben meg akarja védeni.

fessor, kongresszusi elnök feleségét, dr. C. Candea mérnököt, a temesvári politechnikum professzorát, aki a kongresszus rendezését irányította, dr. N. Deheleanu professzort Bucarestből, dr. I. Tanasescu egyetemi tanárt Clujról (Kolozsvárról), dr. Ionescu-Matin professzort Iasiából, Gane mérnököt, a romániai petróleumtársaságok képviselőjét, A. Jihoidovicu tanárt, dr. M. Axint, dr. Bauer Hugót, a Német Kémiai Társaság képviselőjét, dr. M. Grignard professzort, a Francia Kémiai Társaság megbízottját, dr. Georges Batta professzort és még másokat.

A temesvári kémiai kongresszusról érkező vendégek számára az aradi közigazgatási vezetők diszes fogadtatást készítettek elő a vármegyeháza nagy tanácstermében, ahol Tatu János alpolgármester a városvezetőség, Comsa Gergely dr. aradi görög keleti püspök a százéves aradi román püspökség, Antonescu Constantin generális, helyőrségi parancsnok pedig Trandafiroiu őrnagy, adjutáns kíséretében a katonai hatóságok nevében üdvözölték őket. A vendégek részéről dr. C. Candea mérnök, politechnikumi professor válaszolt, a kongresszuson résztvevő 50 egyetemi professor és 200 tanárság üdvözlését tolmácsolva. A kölcsönös üdvözlések aradi résztvevői, így Comsa Gergely dr. görög keleti püspök, Tatu alpol-

Marokkóban — mondta a márki. — Hálátlan mesterség, sokkal jobban szeretném a régi foglalkozásomat, amelyet életem boldog korszakában üzem, mikor hamis képeket gyártottam. A márki csakugyan éveket töltött hamis képek gyártásával és elhelyezésével. Néhány mulatságos történetet elő is adott életének ebből a korszakából. Egyszer azonban meglepetéssel szolgált:

— Mindez azonban bagatell. Tudja meg, uram, mivel van dolga... Tudja meg, hogy a Gioconda elrablása az én munkám volt. Mintegy harminc évvel ezelőtt Délamerikában éltem Buenos-Airesben, ahol sok gazdag sznobot ismertem. Egyszer megismerkedtem egy Chaudron nevű francia festővel, aki kedves fiú volt és mi több: remekül értett kének restaurálásához. A festészet minden korszakának minden technikai részletkérdését pontosan ismerte; páratlanul tudott másolni, másolatai boszorkányosan hasonlítottak az eredetiekhez. Hamisítani úgy tudott, mint senki. Egyszóval művész volt. Különösen Murillóra specializálta magát, jobb Murillo-képeket festett, mint Murillo maga.

— Hamar megegyeztünk, hogy 6 Murillo-képeket hamisít, én meg eladom. Szövetségünk remekül bevált. Egész Argentínát, Chilét, Perut, Braziliát elárasztottuk hamis Murillo-képekkel és Chaudron, aki tapintatos ember volt, nem akarta megbántani a többi délamerikai köztársaságot. Paraguayt, Bolíviát és Uruguayt sem: azoknak is adott belőlük. Az Argentínában készült Murillokat részben muzeumoknak, részben amatőröknek adtuk el.

— Valamit zárójelben meg kell, hogy jegyezzek. Aki igazán bolondja a festészetnek, az még a büntől sem riad vissza, hogy hozzájusson az áhított remekműhöz. Az igazi amatőr hajlandó lopni, vagy tolvajt támogatni és hajlandó lopott holmit vásárolni. Ezekre az elemi lélektani megfigyelésekre alapítottuk egész későbbi tevékenységünket. Most már nemcsak hamisítottuk a képeket, hanem el is raboltuk az általunk hamisított remekműveket. A műbarát megjelölte valamelyik muzeumban, hogy melyik képhez szeretne hozzájutni. Mi szállítottuk a képet, amely hamis volt és

Háziurak!

Védjétek meg házaitek homlokzatát rongálások ellen! Követeljétek lakóitoktól, hogy bádog-zománc-üveg és egyéb cégtáblák megerősítésénél a világhírű Rawlplugs szerszámokat és éket alkalmazzák!

a legalkalmasabb téglában, betonban és kőfalakban való megerősítő munkálatoknál! A falakat nem kell lyukasztatni, nincs gipszelés és vakolás, semmi piszok és semmi rendtelenség! Kapható minden vaskereskedésben és hasonló szakmájú üzletekben.

Szakmabeli képviselők kizárólagos eladási joggal a Bánság és Erdély minden nagyobb városában keresztetnek.

Romániai vezérképviselő:

HENRY BRETEA

Bukarest, I. Str. Eugen Carada 7.
Telefon: 3-5092.

gármester, Mladin Sever dr. prefektus-helyettes főszolgabíró, Moga Romulus dr. rendőr-kvesztor, Pacateanu és dr. Botis főesperesek, Mateescu István vezérigazgató, a kamara és az UGIR képviselője, Trimbitioni Traian ipar-ügyi, Popescu Péter munkaügyi felügyelők, Crisan Ascaniu igazgató, Riscutia alezredes, Muresan János városi főmérnök, Filip és Tripa városi mérnökök és mások, ezután Shapira Emanuel Astra-gyári igazgató meghívásának eleget téve, az Astra-gyár munkatelepeire autóztak ki, ahol Shapira igazgató személyes kalauzolása és a gyár mérnökeinek szaksterii magyarázata mellett részletesen megtekintették a gyártelepet, amelynek működéséről a figyelmes gyárigazgatóság szemléltető kísérleteket mutatott be. A gyár-látogatás után Astra igazgatósága francia módra elkészített „reggelit“ adott a vendégek tiszteletére, amely fél négy óráig tartott. Délután négy órakor a kémiai kongresszus temesvári kirándulói visszautaztak Temesvárra, egy gazdag élményű nap aradi emlékeivel egyetemben.

egy másik hamisítvánnyal pótoltuk. Egy szép napon megismerkedtünk egy gazdag amerikai gyűjtővel, aki azt mondta, hogy minden örütségre kapható volna, ha hozzájuthatna a Giocondához.

— Chaudronnal együtt Párisba utaztunk. Ott azonban kellemetlen meglepetés várt ránk. A Louvrebán nem szabad az eredetivel azonos méretű másolatot készíteni. Ez a rendelkezés éppen azt célozza, hogy minden konfúzióknak elejét vegyék. Ilyenformán a Giocondáról csak egy módon készíthetünk másolatot, ha hozzájutunk az eredetihez. Chaudronnal együtt elhatároztuk, hogy ellopjuk Giocondát. Ez a művelet különben is délamerikai működésünk betetőzése volna. Aznap, amikor a lopás nyilvánosságra került, néhány levelezőlapot írunk délamerikai barátainknak, akik rögtön tudni fogják, honnan fúj a szél. A képről nem egy, hanem féltucat másolatot készítünk, valamennyit fantasztikus pénzen eladjuk és mindenki meg fog rá esküdni, hogy ő az igazi Gioconda birtokosa. Rövid idő alatt hat ember is akadt, aki hajlandó volt megvenni Leonardo remekművét. Akkor már minden megvolt, a többi már gyerekjáték.

— Egyszer véletlenül összeakadtam egy fiatal munkanélküli olasszal, aki alamizsnát kért tőlem. Szolgálatomba fogadtam az eszes és életrevaló fickót és rövidesen beavattam tervünkbe. Perugia, így hívták azt olasz, lelkesedett a tervért. Hónapokig készült a lopásra. Alaposan áttanulmányozta a Louvre összes helyiségeit, valóságos haditervet készített, lly módon fölfedezett egy melléklépcsőt, amelyen át kionszhatott. A dolgot egy hétfői napon követte el. A Louvre-ban éppen takarítottak, a teremben egy lélek sem volt. Perugia nem sokat teketóriázott, kiemelte a képet keretéből és a melléklépcsőn leszaladt az uccára. Az ijedségen kívül semmi baj nem történt vele. Sikerült észrevétel nélkül elmenni a portás mellett is. Három háromfelé széledtünk, de Olaszországban találkoztunk, Chaudron munkához fogott és néhány hónap alatt hat másolatot készített. A hat hamis Giocondát leszállítottuk tulajdonosaiknak, akik valószínűen ma is rendületlenül hiszik, hogy az ő birtokukban van az igazi.

Pierpont Morgan bankárt a washingtoni vizsgálóbizottság elé idézték Kihallgatják a bank teljes igazgatóságát

A washingtoni híradások egy szenzációsnak ígérkező pénzügyi botrány előjátékáról számolnak be, melynek középpontjában a Morgan-bankház főnöke áll. Az amerikai parlamenti vizsgálóbizottság kedden, kihallgatás céljából maga elé idézte Pierpont Morgan bankelnököt. Tudvalevő, hogy Roosevelt elnök tisztogatási munkájában szigorú rendszabályokat léptetett életbe az amerikai bankok ügyvezetésére vonatkozólag. Ennek a rendelkezésnek következményeként jelent meg Morgan bankelnök a parlamenti vizsgálóbizottság előtt, ahol Pecora bizottsági elnök hallgatta ki.

Az amerikai lapok szenzációs leleplezéseket várnak attól a vizsgálattól, melynek ugylátszik egyik szereplője a nagytekintélyű bankelnök, Nemcsak Morgant, hanem bankja egész igazgatóságát megidézte a vizsgálóbizottság, számszerint 11 igazgatót, közöttük Parker Gilbert-t is, a háborús reparációs fizetések egykori főbiztosát.

A Pecora elnök által föltett kérdésekből az látszik, hogy a Morgan-bankház ügykezelése indította meg az eljárást s hogy az ügyvezetést szigorú vizsgálatnak vetik alá.

Japán és Kína között létrejött az ideiglenes fegyverszünet

Közvetlenül a japán csapatok Pekingbe való bevonulása előtt történt a megállapodás

Tokióból jelentik: Kína és Japán között, közvetlenül a japán csapatoknak Pekingbe való bevonulása előtt, létrejött az ideiglenes fegyverszünet, amely azzal a következménnyel járt, hogy a japán hadsereg nem vonult be Pekingbe. Pénteken, egész napon keresztül folytak a fegyverszüneti tárgyalások, amelyeket a teljes megegyezés követte. Kínát Huang Fu tábornok, Csang-Kai-Csek bizalmasa képviselte a tárgyalásokon.

A japán csapatok egy kis örökösítmenyt küldtek be Pekingbe, amely a japán negyedben teljesít majd őrszolgálatot. A japán hadvezetőség értesítette a kínai kereskedőket, hogy nyugodtan nyitva tarthassák üzleteiket, a közrendet és a biztonságot semmi sem veszélyezteti. Ennek ellenére a feszültség Pekingben igen nagy és a főváros lakossága nagy csoportokban menekül dél felé.

A kínai-japán fegyverszüneti tárgyalásokra vonatkozóan jelentik: A kínai kormány részéről Milles Lampson angol követet kérték meg a fegyverszüneti tárgyalások közvetítésére. Az angol követ a francia és amerikai követekkel folytatott tárgyalásokat, hogy miképpen lehetséges a közvetítésnek kellő eredményt biztosítani.

A kínai csapatok megkezdették Peking városának a kiürítését. Peking felett kedd este felé hat japán bombavető-repülőgép jelent meg, amelyek azonban már nem támadták a kínai fővárost.

Tokióból jelentik: A kínai követ megjelent Ucsida japán külügyminiszter előtt és bejelentette, hogy Kína hajlandó béketárgyalásokat kezdeni a japán kormányval. A japán hadvezetőség cáfolja, hogy Pekinget azért vették körül, hogy a városba bevonuljanak. A japán katonaság csak akkor szállja meg Pekinget — jelenti ki a hadvezetőség — ha ezt kínai részről kifejezetten kiprovokálják. A japán kormány közli, hogy a kínai kormány egyenes kivánságára kötöttek Pekingben fegyverszünetet.

A japán hadvezetőség kijelenti, hogy nem vonja vissza csapatait, a fegyverszüneti megállapodás ellenére sem, mert nem látja a békét biztosítva. A hadseregarancsnokság különben

megállapította a békefeltételeket, amelyek a következők:

A Peking körül állomásozó valamennyi kínai csapatot köteles fegyvereit azonnal átadni és elvonulni. A Peking körüli Kalganig terjedő erődítéseket teljesen le kell rombolni. A Peking és Sanghaivan között levő összes erődöket és megerősített hidfőket le kell rombolni. Semleges zónát kell létesíteni.

Az Aradmegyében felfedezett tömegsirről nyilatkozik dr. Nichi kulturpalotai igazgató

Történelmi jelentőségű a caprutai tömegsír — Valószínű, hogy csatatér halottait temették el a talált sirba — Tudományos és szakszerű vizsgálatra van szükség

Nagy feltűnést keltett az Aradi Közlöny keddi számában megjelent cikk, amely a Capruta községben felfedezett tömegsirről számolt be. A felfedezés érdekességét emeli, hogy a többszáz halott csontvázának elhelyezése olyan, hogy többféle kombinációra adhat alkalmat. Amnyi bizonyos, hogy határozott következtetést nem lehet levonni az egymásra hányt emberi csontvázak eredetéről. Eddig csupán annyi bizonyos, hogy több évszázaddal kell visszamenni, hogy azt az eseményt felkutatassuk, amely a caprutai tömegsírhez vezetett. Munkatársunk ma beszélgetést folytatott erről a kérdéssel dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgatóval, aki a következőket mondotta:

— Lehet, hogy nagyfontosságú felfedezéssel állunk szemben. Minden jel arra mutat, hogy a tömegsír jelentős történelmi eseménnyel kapcsolatos. Ha tényleg többszáz halott csontvázat őriz a caprutai templom előtt: tömegsír, akkor csak archeológiai kutatások után tudhatjuk meg az esemény történelmi hátterét. Mindenekelőtt a műemlékei országos bizottságához kell a felfedezést bejelenteni. Csak az ásatások folytatása és a helyszínen talált anyag részletesebb megvizsgálása szolgálhat alapot a további kutatásokhoz.

— Két fontos körülményt azonban már

Diákzavargások a kolozsvári kereskedelmi akadémián

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Az egyetemi zavargások még mindig nem ültek el. A cluji kereskedelmi akadémia hallgatói ma memorandumot intéztek az akadémia rektorához és bejelentették, hogy szolidaritást vállalnak az egyetem orvosi és gyógyszerészeti fakultásának hallgatóival. A memorandumban követelik az akadémia növendékeit, hogy távoítsák el a kereskedelmi akadémiáról is a zsidó hallgatókat. A rektor a diákoknak azt a választ adta, hogy a memorandum ügyében az egyetemi tanács dönt.

Az egyetemi tanács foglalkozott is nyomtalan a memorandummal és negyvennyolc óral haladékot adott a diákoknak arra, hogy visszavonják az emlékiratban foglaltakat. Egyben azt is közölték a diákokkal, hogy amennyiben nem vonják vissza a memorandumot, úgy, szigorú szankciókat léptetnek életbe az akadémián. A kereskedelmi akadémia éppen úgy, mint az egyetem orvosi és gyógyszerészeti fakultásai, egyelőre zárva van, míg a többi fakultásokon rendszeren folynak az előadások.

Isából érkezett jelentés szerint a iasi-i egyetem nacionalista diákjainak egy küldöttsége tegnap megjelent a rektornál, akinek memorandumot nyújtott át. A memorandumban követelték, hogy az egyetemi tanács helyezze azonnal hatályon kívül határozatát, amellyel kizárta az egyetemről Gavrilescu Virgilt, a diákközpont elnökét. Ezenkívül a numerus nullus bevezetését kérték a zsidó diákokra, valamint a kommunista érzelmű diákokra, függetlenül attól, hogy azok milyen vallásuk.

CORSO-MOZGO!

ANNY O'DRA
Willy Stettner, Otto Wallburg, Adele Sandrock
A skót hadsereg szemétfénye

Az ezred leánya!

Journal és Dajos zenekara

Minden városban felvétel volt,
kérjük jegyről előre
előre

igy is figyelembe vehetünk. Az egyik az a fal, amely a tömegsirt körülveszi. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ennek a falnak csak két oldalát tárták fel és nem bizonyos, hogy négyoldalú falról van szó. Azt a nézetet, hogy földalatti börtön maradványait fedezték fel és hogy halálrakinzt, bebörtönzött, vagy éhenpusztult emberek maradványait képeznék a csontvázak, lehetetlennek tartom és ennek gondolatát el is vetem. Több mint valószínű, hogy csatatéren elhalt katonák tömegsírjáról van szó és ezt a nézetet csak támogatja a fal létezése. Lehet, hogy a halottakat egy medencészerű, nagy körülfalt kriptába temették, amelynek boltozata volt, de amelyet a felülről jövő nyomás az évszázadok alatt elporlasztott. Kijelentem azonban, hogy mindez csak feltevés, mert csak a helyszíni kutatás tudna részletes felvilágosítást szolgáltatni.

— Rendkívül fontos még az a tény, hogy négyszögletű patront találtak a holttestek mellett. Ez már komoly támaszpont, mert ez a tárgy esetleg pontosan megmutathatja, hogy a csontvázak mióta nyugszanak a földben. Azonban ettől függetlenül is az antropologusok meg tudják állapítani a koponyákból és a csontokból, hogy a csontok milyen idősök, még a Krisztus-előtti korabeli csontok származási idejét is megállapítják. Ha nem is évekre, de évszázadokramenően pontos adatokat lehet ezen a téren megállapítani. Nemi kételkedem, hogy ebben az esetben is a tudományos vizsgálat pontos adatokat és tényeket hozna felszínre.

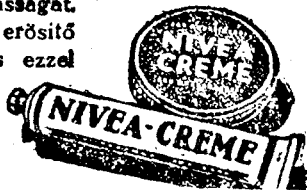
— Ujból és ismételtén megjegyzem — fejezte be szavait Nichi Lázár dr. — hogy csak a helyszíni ásatások és a tudományos alaposzottsággal végzett szakszerű megállapítások adhatnak részletes felvilágosításokat. Amíg ez nem következik be, addig minden merő következtetés és hipotézis.

Nappali és éjjeli krém egyaránt...

a NIVEA-CREME

Nappal a zord időjárás kedvezőtlen hatásától óvja meg a Nivea-Creme, amely pótolja a szél, hó vagy eső által elvont bőrfaggyút és megőrzi bőre puhaságát és rugalmasságát. Éjjel a Nivea-Creme regeneráló és erősítő hatást fejt ki a bőrszövetekre és ezzel fiatalossá és frissé teszi az arcot. A Nivea-Creme tökéletesen behatol a bőrbe és nem teszi fenyesse az arcot. NIVEA-CREME L. e. 16. — 72. —

Néhai IV. Károly sógornője varrótűvel cserélte fel a főhercegnői koronát

Wernberg Franciska grófnő divatszalonja Münchenben — A szalon-alapítás regényes előzménye

Münchenből jelentik: München egyik legelőkelőbb hoteljében, a Négy évszakhhoz címzett szállodában pár nappal ezelőtt nyílt meg egy új női divatszalon az irodája. Az ajtóra szegezett kis táblán az áll, hogy az új divatszalonnak Wernberg Franciska bécsi grófnő a tulajdonosa.

A gothai Almanach nem ismeri a Wernberg grófi családot,

a hangzatos név mögött igen érdekes személyiség rejtőzik.

Wernberg grófnő álnév és a pseudonim nem kisebb személyiséget takar, mint

Károly volt király fivérének a feleségét, Franciska Hohenlohe Habsburg főhercegnőt.

Valóságos regény előzte meg a főhercegnőnek azt az elhatározását, hogy a bajor fővárosban női divatszalon fog nyitni. Miksa főherceg, az elhunyt király fivére a háboru előtt nősült. Triest egykori helytartójának, majd osztrák miniszterelnöknek és Károly király főudvarmesterének: Hohenlohe Konrád hercegnek leányát vette feleségül. A házasság azonban, amit a főherceg a csodaszép, elegáns hercegnővel kötött, nem bizonyult szerencsésnek. Már a háboru alatt válni akartak, de Károly király nem

adta hozzájárulását. A háboru után az anyagi gondok előtérbe léptek.

Miksa főherceg teljesen elszegényedett és feleségének sem volt magánvagyonja.

Beköszöntöttek a nélkülözés órái. Nemcsak az udvartartást kellett felosztatni, hanem sokszor vacsora- és ebédgondok is gyötörték a főhercegi párt. Az asszony megunt a nélkülözést és bár a válóper hivatalosan még ma sem indult meg, a házastársak szétköltöztek.

Miksa főherceg hol Bécsben, hol Münchenben töltötte napjait, a főhercegasszony pedig Münchenbe tette át székhelyét s rokonainál helyezkedett el. Nővérénél, Mayer-Melnhof bajor földbirtokos özvegyénél lakott és

nővére támogatásával rendezte be a női divatszalonát.

A divatszalonát maga a főhercegasszony fogja vezetni. Éveken keresztül tanult szabni és varrni és nemrégiben a vizsgát is letette Münchenben. Azt mondják róla, hogy nagyon jó ízlése van és hogy nagy jövő vár az új divatszalonra.

A bécsi és müncheni arisztokrata körökben a főhercegasszony lépése óriási feltűnést keltett. Egyébként az új divatszalonat máris elhalmozták megrendelésekkel.

Német filmszínésznő titokzatos kalandja a nizzai országúton

A filmszínésznő megtagad minden felvilágosítást.

A párisi lapok egy érdekes és a titokzatoság homályába burkolt kalandról számolnak be, anélkül, hogy az esemény misztikus hátterét szellőztetnék. A Monte Carloból Nizza felé vezető országúton egy auto-caron nagyszámú kirándulótársaság robogott. Az egyik fordulónál, az út árkában egy fekvő nőt vett észre az auto soffitörje. Az auto-car megállt, a kirándulók leugráltak és akkor vették észre, hogy egy elegánsan öltözött hölgy fekszik eszméletlenül az utszéli árokban. A feltűnő szépségű fiatal nőt autóból emelték és bevitték Monte Carloba. Az egyik kórház főorvosa magához térítette a fiatal hölgyet, akiről kiderült, hogy Gryb Henriettnek hívják, drezdai születésű, berlini filmszínésznő s aki nemrégiben érkezett Franciaországba, Párisba, onnan a Rivierára, filmfelvételek készítése céljából.

Amikor faggatni kezdték, hogy miképpen került az országút melletti árokba, a filmszínésznő minden felvilágosítást megtagadott. A hozzá intézett kérdésekre, kivel indult el Monte Carloból, mióta feküdt az országúton, nem adott választ. A kórház orvosai megvizsgálták, azonban semmi külső sérülés nyomát nem találtak, amelyről ellene esetleg elkövetett merényletről lehetne következtetni. A rejtélyes ügyben a rendőrség szigorú nyomozást indított meg.

Pénteken: Sámson és Delila, szombaton: Trubadur, vasárnap délután: Szevillai borbély, este: Bőregér az aradi színházban, a cluji Román Opera előadásában. — Ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni!

Pénteken este megnyitólőadásként a már beharangozott Saint-Saens nagyopera: a „Sámson és Delila” kerül másorra pompás szereposztásban. Dellát az aradi származású Pop Lya énekli, akinek ez parádés szerepe. Sámson Arbore tenorista játsza, aki nagy olaszországi színpadokon óriási sikerrel énekelte ezt a szerepet. Az est egyik érdekessége Stefanescu Goangan, a brüsszeli Operaház nagyszerű tagjának vendégjátéka lesz.

Szombaton: Verdi látványos nagyoperája: a „Trubadour” kerül színpadra, olyan ragyogó szereposztásban, amely Arad zenei életében páratlanul áll. Aca de Barbu, Pop Lya, Badescu tenorista, Stefanescu Goanga mint vendég, valamint az Opera legkiválóbb tagjai játsszák a főszerepeket.

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal: Rossini: „Szevillai borbély” című operáját tűzte ki másorra az igazgatóság: Dobranskaja, Anna Ducu, Spataru, Demetrescu és Gavrilescuval a főszerepben. Vezényel: Bobescu.

Vasárnap este Strauss János örökbecsű vigoperája: a „Bőregér” van másorán. A főszerepeket ezúttal is az Opera legkiválóbb tagjai: Rozsa Anna, Badescuné, Georgescuné, Robescu és Morarchas alakítják. Vezényel: Bobescu.

Az összes előadásokon a komplett zene-, balett- és énekar játszik. Az énekkart Kleé karnagy vezényli, balettmester Moravsky, az izléses díszletek pedig Wiedmann festőművész munkái. A pénztár már árusítja a jegyeket. Helyárok 20—100 lejig, páholyok 300—400 és 500 lej. Délután lényegesen leszállított helyárok. Ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

Meghalt Ferenczi Sándor dr., a freud pszichoanalitika magyar úttörője

Budapestről jelentik: A magyar tudományos életnek nagy gyászja van: Ferenczi Sándor dr., a világhírű magyar pszichoanalitikus az elmúlt éjszaka folyamán 60 éves korában meghalt. Ferenczi Sándor dr. Freud Zsigmond tanítványa volt.

Amerika összes nagy egyetemén s az összes előkelő amerikai orvosi egyesületekben rendkívüli érdeklődést keltve tartotta meg pszichoanalitikai előadásait s több amerikai egyetem állandó tanszékként kínálta meg. Budapestet azonban nem akarta otthagyni. Visszajött és itthon folytatta működését, itthon, ahol a hivatalos tudományos világ elzárkózott előle, noha nevét kitörülhetetlenül írta be a magyar ideggyógyosok legnagyobbjainak névsorába. A köznap életben el sem hitték, hogy Ferenczi Sándor dr. nem tanár, az egyetemen nincs katedrája, csak egyszerűen „doktor ur” s állandóan tiltakoznia kellett, mert mindenki tanár urnak szólította.

Ferenczi Sándor dr., a kiváló ideggyógyász már több mint félv év óta betegeskedett, Szeptemberben, közvetlenül azután, hogy visszatért Budapestre a nemzetközi pszichoanalitikai kongresszusról, állandóan fáradtságról, rosszulértről panaszkodott. Orvosai súlyos vérszegénységet állapítottak meg nála s nyomban kezelés alá vették. Ferenczi dr. állapota gyorsan javult, ugyanígy, hogy ismét pácienseinek szentelhette magát, valamint tudományos munkáját folytathatta. Mintegy nyolc héttel ezelőtt állapota hirtelen rosszabbodott. A vérszegénység olyan aggasztó tünetekben lépett fel, hogy orvosai ágyba fektették.

Tegnap este hirtelen rosszul lett fogta el Ferenczi Sándort. A tanár felesége rémülten telefonált a kezelőorvosért, azonban mire az kiérkezett a villába, Ferenczi dr. holtan feküdt ágyában. A hírneves orvosprofesszor halála váratlanul sújtotta hozzátartozóit, akik nem voltak elkészülve betegségének erre a tragikus fordulatára. Kezelőorvosai is állandóan remélték, hogy mielőbb felgyógyul betegségéből, azonban nem sikerült megbirkóznia a veszedelmes vérszegénységgel.

Ferenczi Sándor dr. halála pótolhatatlan vesztesége a világ pszichoanalitikai mozgalmának. Mint Freud leghívebb és legszentiaibb követője különösen az analitikai részletmunkákban és a gyógyítótechnika kidolgozásában alkotott nagyot. Minden írása valóságos esemény volt a pszichoanalitikai irodalomnak. Egyik legértékesebb és legismertebb munkája „A valóságérzés fejlődésfokai” címen jelent meg. Nagy feltűnést keltett a hisztériáról írott könyve. Nagy sikere volt azonkívül a tudományos világ előtt az „Ideges tünetek keletkezése és eltűnése”, a „Lélekelemzés”, a „Lelki problémák a pszichoanalízis megvilágításában” és a „Pszichoanalízis haladása” címen írott könyveinek.

Ferenczi Sándor dr. 1872. júliusában született. Orvosi pályáját mint klasszikus ideggyógyász kezdte. A pszichoanalízissel 1900-ban ismerkedett meg, amidőn elolvasta Freud korszakalkotó jelentőségű könyvét, a „Traumdeutung”-ot. Azonnal Bécsbe utazott és felkereste Freudot, Freud azonnal felismerte Ferenczi rendkívüli képességeit és legszűkebb barátai körébe fogadta.

Husz évvel ezelőtt alapította meg Ferenczi Sándor dr. a Magyarországi Pszichoanalitikai Egyesületet, amelyben tömörítette mindazokat, akik felismerték a freudizmus rendkívüli jelentőségét. Egész analitikus-gárdát nevelt föl Ferenczi dr., akinek elmulása pótolhatatlan veszteséget jelent a pszichoanalízis fejlődésére nézve.

Ferenczi Sándor dr. temetése szerdán délután 4 órakor lesz a farkasréti zsidótemető halottasházából. Ravatalánál barátai és tanítványai nevében Hollós István dr., a Magyarországi Pszichoanalitikai Egyesület titkára mond búcsubeszédet. Freud professor rendkívül meleghangú részvétlétvitát intézett az özvegyhez és az egyesület tagjaihoz.

HIREK

Lippai magyarok

Lippa magyarsága évek óta úgy él, mint egy nagy, együvé-tartozó, egymást megbecsülő és egymásról gondoskodó család. Az Országos Magyar Párt lippai tagozata mindössze keret csupán, amely keretet ad ennek a testvéries, termékeny érzésnek. Keretet, amely befelé összetart, kifelé pedig védelmet nyújt.

Lippa magyarságának párttagozata — mint megirtuk — a napokban tartotta meg az évenként szokásos rendes közgyűlést, amelyen a Lippáról Aradra költöző Hagvó József magyarpárti elnök helyett új vezetőt választottak Lányi Lőrinc református lelkész személyében. Ezen az ülésen — eltekintve az aradi vonatkozású elnökválasztástól — egy komoly, figyelmet érdemlő bejelentés hangzott el Masznyik Elemér dr. részéről a választmány által megalkotott orvosi segély-intézményről. A bejelentés szerint, — amelyre fel kell figyelniünk — a lippai magyarpárti tagozat minden egyes szegénysorsu tagja ingyenes orvosi kezelésben részesül és a betegség elleni harcban a lippai magyarság szíve azt is lehetővé teszi számukra, hogy féláron juthassanak hozzá a szükséges gyógyszerekhez.

Ki kell ragadnunk tudósításunknak ezt a pársoros részét a szürke hireink közül, hogy annál ragyogóbban és maradandóbban világítson Lippa magyarságának példája. Az egymásrautaltság felismerésének és az együvé-tartozás tudatának eredménye ez a valóban szükséges és fontos szociális intézmény, amely minden bizonnyal egyik bástyája, erődítménye lesz a lippai magyar párttagozatnak. Intézmény, amely ugyanakkor, amidőn a test fizikai szenvedéseinek megszüntetéséről gondoskodik, ugyanannyival erősíti és izmosítja a lippai magyarság minden egyes tagjának hitét a magyar kisebbségi sors jövőjében, munkáinak eredményességében és életrevalóságában.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Változókéony idő, északi légáramlással. Kisebbségi záporosok inkább csak délen és keleten. Éjjel erősebb lehűlés.

Aradvárosi mozik műsora

Előadások: 5. negyed 8 és fél 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: EGY SZÓKE ÁLOM. Németül beszélő, hangulatos operett. Lillian Harvey, Willy Fritsch, Willy Forst a főszerepekben. (18. 13 és 8 lejes helyárak).

SELECT MOZGÓ: UTOLSÓ NAGY SZERELMEM. JOSÉ MOJICA, a legszebb hangú filmbonvivő legsikerültebb szerepe.

Következő műsoraink: A MAYERLINGI TRAGÉDIA. (Elisabeth von Österreich). Főszerepben: LIL DAGOVER. — ELSZABADULT AFRIKA. Hatalmas exotikus film.

— **Mária anyakirályné Marseilében.** Marseiléből jelentik: Mária román anyakirályné marokkói utjáról visszatérően, Marseillebe érkezett. Utját Párisba folytatja.

— **Áldozócsütörtökön szigorú munkaszünet.** Az aradi rendőrséghez ma rendelet érkezett, amely közölte, hogy áldozócsütörtök törvényes munkaszüneti nap. Az üzletek zárva tartandók, gyárakban, üzemekben és műhelyekben dolgozni szigorúan tilos. Ugyancsak csütörtökön van a Hősök napja. A temetőekben megkoszorúzzák a hősök sírjait s a csütörtöki napon az egész ország területén szigorú zenehallalom van. A munkaszünet megszegői ellen a legszigorúbb eljárást indítják meg.

— **Enescu a Román Akadémia tagja.** Bucarestből jelentik: Enescu-t a világhírű hegedűművészt, tegnap a Román Akadémia tagjává avatták. Az ünnepség tegnap folyt le és ezen a király is megjelent, aki beszédében rámutatott arra, hogy ez az első eset, amikor művész lesz az Akadémia tagja.

— **Ellentétek a nagykiüllői és segesvári tanácsokban.** Bucarestből jelentik: A nagykiüllői és segesvári tanácsokban nézeteltérés merült fel a román és a szász tagok között. Serban Mihály kisebbségi miniszter most Segeşvárra utazott, hogy a nézeteltéréseket mindkét fél megalázkodására elintézzze.

— **Javul dr. Lázár Ágoston prefektus feleségének állapota.** Lázár Ágoston dr. megyei prefektus feleségének állapota iránt egyre számosabban érdeklődtek a mai nap folyamán is, úgy szerkesztőségünkben, mint a vármegyeházán. Dr. Lázár Ágoston prefektus a délelőtti órákban beszélt ismételtelen telefonon a kolozsvári Charité-szanatóriummal, ahonnan megnyugtató jelentést kapott. A szanatórium igazgató-főorvosa, dr. Stanca közölte, hogy a prefektusné állapota javul, gyulladása lokalizálódott. A délutáni órákban dr. Lázár Ágoston prefektus ismételtelen neje betegágyához utazott Kolozsvárra, míg hivatala vezetését Mladin Sever dr. ujaradi főszolgabíró vette át.

— **Halálozás.** Erdős Ignácné szül. Luczato Cecilia, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 3 órakor lesz a zsidó temető halottasházából.

— **Deutsch Aladár megfellebbezte a pénzügyminiszter által követett ötmillió lejes bírságot.** Mint ismeretes, a pénzügyminiszter jóváhagyta a Deutsch Aladár volt aradi nagykereskedőre adóeltérítés miatt kiszabott 5 millió lejes bírságot. Most arról értesülünk, hogy Deutsch Aladár a büntetés kirovása ellen fellebbezett az aradi törvényszékhez, amely néhány hét múlva foglalkozik az ügygel.

— **Popovici Vasil herceggel nyugalmazott tanító ma, 75 éves korában meghalt.** Popovici Mihály, a Victoria bank igazgatója és Popovici vasuti felügyelő az elhunytban édesapjukat siratják. Az elhunytat fiain kívül előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Kettős halál egy családban a romlott hus miatt.** Borzalmas tragédiát okozott egy kassai fakereskedő családjában a romlott hus elvezeje. Einstein Henrik kassai fakereskedő felesége a múlt hét végén marhaúst vásárolt. Délben csupán a fakereskedő felesége és kis fia nem ebédeltek, a család többi tagjai jóízűen elfogyasztották a húst. Az esti órákban már Einstein Ármán, a legidősebb fiuk, gyomorgörcsről panaszkodott, röviddel később három nővére is rosszul lett. Miután állapotuk nem javult orvost hívtak, aki husmérgezést állapított meg és nyomban injekciókat alkalmazott. Most már a család hét tagja fekszik görcsök között, úgy, hogy az orvos intézkedésére valamennyit be szállították a kórházba. Einstein Margiton már nem lehetett segíteni, nemsokára rá kiszendvedt bátyja, Ármán. A család többi tagja életveszélyes állapotban fekszik a kórházban.

FELEJTHETETLEN ÉLMÉNYT

MULASZT EL, HA NEM NÉZI MEG

ITA RINA

merész és művészi alakítását

A VÖRÖSLÁMPÁS HÁZ

főszerepében.

Legközelebb az **URANIABAN.**

— **Fantasztikus hírek egy eltűnt és megkerült severinmegyei gazda körül.** Tegnap, az esti órákban jelentették az aradi rendőrségnek, hogy Matei Bastei severinmegyei, Salvia községbeli gazdálkodó eltűnt. A gazdálkodó két társával együtt a reggeli órákban érkezett Aradra. Együtt jöttek be a városba, de később nyomtalanul eltűnt. Két társa az esti órákig kereste a városban, majd pedig eltűnését jelentették a rendőrségnek. Közölték a rendőrséggel azt is, hogy a vonaton gyanús alakokkal utaztak együtt, akik látták, hogy a gazdálkodónál több ezer lej van és annak a gyanújuknak adtak kifejezést, hogy Matei Basteit eltették láb alól és kirabolták. A rendőrségen Iancu Traian, a büntető osztály vezetője vette kezébe az ügyet, feltevése az volt, hogy a gazdálkodó csak eltévedt társaitól és a meggyilkolásáról szóló hír csupán a falusi emberek fantáziájának szüleménye, ennek ellenére az egész büntető osztályt mozgósította az ügy kivizsgálására. Az események Iancu Traian igazolták, mert a késő éjszakai órákban rátaláltak a gazdálkodóra, amint éppen egy kocsmában mulatozott. Felkísérték a rendőrségre és átadták a várakozó barátainak.

Sulyos baleset érte Rakovszky Iván magyar politikus

Budapestről jelentik: Rakovszky Iván, a Munkatanács elnökét lovaglás közben ma sulyos szerencsétlenség érte. Az ismert politikus a kora reggeli órákban kilovagolt, visszatérően lova — eddig még ki nem derített okból — megbokrosodott és gazdáját levetette hátáról. Rakovszky Iván lapocka-törést és sulyos belső sérüléseket szenvedett. Hozzáértartozói azonnal Budapestre szállították, ahol a Fásor-szanatóriumban vették ápolás alá.

Kitört a Vezuv

A lávaömlést repülőgépről filmezik

Nápolyból jelentik: Az egy hete fenyegető Vezuv kráteréből ma kísérteties morgas közepette, megindult a láva-folyam, amely a város felé tart. A katonaság, valamint a munkásság minden eshetőségre készen állanak. Egyelőre nagyobb veszélytől nem kell tartani. A láva ömlését repülőgépről filmezik.

— **A német trónörökös belépett Hitlerék autós osztagába.** Berlinből jelentik: Azt a hírt, hogy a volt német trónörökös belépett a nemzeti szocialista párt autós osztagába, most hivatalos helyen is megerősítik.

— **Volt aradi tanár lett Bleyer professzor helyettese.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt teljes csend volt az egyetemen. A bölcsészeti karon csupán indexeket irtak alá. A kapuban álló alisztek nem engedtek be idegeneket. Ugy volt, hogy a tanítást ma már megkezdik, de erre vonatkozólag még nem történt intézkedés. Arról sem tud még a dékáni hivatal, hogy esetleg holnap folytatják a tanítást. Bleyer professzor nem jelent meg az egyetemen és így a kollokviumokat az ő tanszékén két másik magántanár vette át, Dr. Pukánszky Béla és dr. Kószó János lett most Bleyer helyettese. Dr. Kószó János neve az aradiak előtt nem ismeretlen, mert évekig volt német szakos tanára az aradi katolikus gimnáziumnak. Dr. Kószó János Aradról előbb Budapestre, majd a berlini Kollegium Hungaricumba került, onnan ismét Budapestre, ahol a Tudomány Egyetemen lett magántanár.

— **Filmsztár lett a walesi herceg.** Londonból jelentik: A walesi herceg filmsztár lett. Tegnap rekkenő hőségben, amilyen nem volt évek óta ebben az időszakban, kiment egy filmvállalat műtermébe és a Jupiter-lámpák vakító fényében „dolgozott” a felvevőgép előtt. Hangosfilm készül róla, amely a herceg életének sok érdekes jelenetét és élményét örökíti meg.

— **„Kék” Anglia és „vörös” Anglia megütközik az Északi tengeren.** Londonból jelentik: Ugyanakkor, amikor a német flotta Hitler kancellár jelenlétében Kiellel, mint bázissal gyakorlatozik, az angol honi flotta ugyancsak az Északi tengeren manőverezik. Az angol flottamanőver nagyobb arányú, mint bármikor a háború óta. A kék és vörös angol flotta döntő összecsapása küszöbön áll. A kék flotta legfőbb egységei a Malaya és a Valiant csatahajók, a vörös flotta legfőbb egysége a Hood, a világ legnagyobb csatahajója és a Nelson és Roanay csatahajók, a Courageous és a Furious repülőgépnyahajók, valamint a torpedózuzó- és buvárhajóflottilla. A kék flotta parancsnoka James tengernagy, a vörösé Colvin tengernagy.

— **A gyermek is örömmel veszi a biztos hatású Koprol hashajtó csokoládét.**

— **Kétszáz ezer lejjel eltűnt egy kolozsvári alkalmazott.** Kolozsvárról jelentik: Különös lopás ügyében vezette be a nyomozást a kolozsvári rendőrség. Léb Miksa, a Léb-testvérek-cég egyik beltagja, feljelentést tett egyik fiatal segédje, Rosenfeld Adolf ellen, 200 ezer lej eltulajdonítása miatt. A feljelentő előadta, hogy reggel kilenc óra 15 perckor a 18 éves Rosenfeldet 200 ezer lejjel a Nemzeti bankba küldötte. Féltizenkét órakor a segéd még mindig távol volt. Érdeklődni kezdett a banknál és ott azt a felvilágosítást kapta, hogy ott nem járt senki a cégtől. Telefonált Désre is, ahol a fii szülei laknak, de ott sem tudnak Rosenfeldről semmit. A rendőrség erőteljes nyomozást kezdett. Az a gyanúja, hogy Rosenfeld a pénzzel vonatra ült és elutazott valamerre.

Tűzkatasztrófa

egy udvarhelymegyei községben
Harmadszor pusztította el a tűz
Sófalva községet

Székelyudvarhelyről jelentik: Az udvarhelymegyei Felsősófalva község házaira rövid időn belül immár harmadszor repült fel a vörös kakas, pusztulást és kétségbeesést hagyva maga után. Most ismét lángborultak a község házai s reggelre huszonhárom lakóház és negyven gazdasági épület lett a lángok martalékává. Szomorú nap virradt a község lakóira, akik még ki sem heverték az előbbi csapásokat s máris újabb veszedelem szakadt rájuk.

A veszedelem *Fikóp Miklósné* portájáról indult ki. A nyitott szímben raktak tüzet. Tüzet fogott a csűr fedele s mielőtt még másra gondolhattak volna, már lángban állottak a szomszédos épületek is. A tűz lehetetlen reményt keltett. Kezdetben még igyekeztek a tüzet a község lakói maguk eloltani, de mikor látták, hogy a pusztító elemmel szemben tehetetlenek, a szomszédos községekhez fordultak segítségért. Egymásután érkeztek meg a fenyegetett község megmentésére a két sófalvi, korondi és parajdi tüzoltók, akik emberfeletti munkával igyekeztek a tűz terjedésének gátat vetni. A lángborult lakóházakat és gazdasági épületeket már nem tudták megmenteni, de megakadályozták, hogy az egész község elhamvadjon.

Mire megvirradt, lokalizálták a tüzet s hozzáálltak a kár felbecsüléséhez. Hozzávetőleges számítás szerint is a kár meghaladja a kétmilliót, ami annál fájdalmasabb, mert a leégett gazdák teljé vannak adóssággal. A sófalvi tűzkárosultak felszámolására megyszerte megindult a gyűjtés.

Ugyancsak szombaton éjjel tűz volt Kápolnásfalu határában, ahol egy csűr égett le. Benne pusztult egy ember is, akinek személyazonosságát eddig nem tudták megállapítani.

A marosvásárhelyi kéjgyilkos nyomában

Órák kérdése már csupán a meggyilkolt rajztanár gyilkosának elfogatása
-- Titokzatos sorok a meggyilkolt asztalán --

Marosvásárhelyről jelentik: Nagy megdöbbenést keltett az a kegyetlen és titokzatos háttérű gyilkosság, amelynek áldozata — amint röviden jelentettük — *Zaganescu Dumitru* marosvásárhelyi tanár, aki az ottani katonai liceum rajztanárja volt. Ismeretes, hogy néhány nappal ezelőtt *Zaganescut* ágyában meztelenre vetkőztetve, rongydarabbal szájában találták meg. Azonnal felmerült a gyanu, hogy a tanár kéjgyilkosság áldozata lett. *Zaganescut* megfojtották — mint az orvosi vizsgálat megállapította — s a rongydarabot, mely alsónadrágjából származott, később, a halál beállta után dugták a tanár szájába. A boncolás során az is kiderült, hogy *Zaganescu Dumitru* természetellenes hajlamu volt. A gyilkos vakmerőségében annyira ment, hogy tette elkövetése után cédulát hagyott a szoba asztalán ezzel a felirattal:

„A tanár meg kellett hogy bűnhődjék, mert olyasmit akart velem elkövetni, amit én tette nélkül nem nézhettem“.

Aláírás: „D. B. Starad Z. C.“

Az írásszakértők megállapították, hogy a tettes nem tud jól románul és kezeírása olyan emberé, aki ritkán szokott írni s a heyesírással sincs tisztában. Ezt kiegészíti a nyomozásnak az az adata, hogy *Zaganescu* természetellenes hajlamainak kielégítésére a társadalom legutolsó rétegeiből kikerülő férfiakkal is fenntartott érintkezést. Marosvásárhely egész lakossága valóságos hajsztát indított meg a tettes kézrekerítésére és a rendőrséggel vállvetve nyomoz a gyilkosság megtörténte óta. *Zaga-*

nescu tanár alacsony termetű, vézna és felszámára vak ember volt, nem rendelkezett nagyobb testi erővel s így nem is tudott védekezni a gyilkos fojtogatása ellen.

A hatóságok állítólag nemcsak a gyilkos fiatalember nevét, de lakcímét is ismerik már s most a bizonyítékokat gyűjtik letartóztatásához. Hét helyről kapott a rendőrség ugyanis pontos személyleírást a gyilkosról, a személyleírások megegyeznek egymással. Ilyen körülmények között

a gyilkos elfogatása csupán órák kérdése.

A meggyilkolt tanár előéletéről a rendőrség kiderítette, hogy előkelő ploiesti-i családból származik s nem született természetellenes hajlamokkal, csupán később, szerelmi csalódásból kifolyólag következett be szexuális elferdülése. A meggyilkolt holmijának átvizsgálásakor kiderült, hogy a gyilkos ruhadarabokat vitt el magával. A tanár tulajdonában több mint ezer pornografikus képet találtak, amelyeknek legnagyobb része művészileg kidolgozott rajz. A rajzok többnyire modell után készültek s ez erős támpontot képez a rendőrség kezében, mert lehetséges, hogy a gyilkos is a modellek közül került ki. A modellek között nagy a riadalom a rendőrség által lefoglalt aktok miatt, annál is inkább, mert többen közülük a marosvásárhelyi társaságok ismert fiatal tagjai. Tegnap jelentkezett a marosvásárhelyi rendőrségen egy katona, aki elmondotta, hogy ismerte a meggyilkoltat, többször modellt ült neki, de semmi egyéb összeköttetése nem volt vele. A gyanu egy cukrászsegéd ellen irányul, aki a gyilkosság éjszakája óta eltűnt Marosvásárhelyről. Az ügyben még szenzációs fejlemények várhatók.

Látogassa meg SINAIÁT

A KASZINÓ NYITVA.

Mindentéle szórakozások.

Színház, hangos mozi, tánc.

Három pécskai vasgárdistát a Marzescu-féle törvény alapján vont kérdőre az aradi törvényszék

Felmentő ítélet huszonnégy órai vizsgálat után — Nem büntetendő cselekmény, ha valaki egy eszme, vagy irányzat hívének vallja magát

Pecica (Román-Pécska) községnek szenzációja van, amelyet két pécskai asszony öszszetüzése robbantott ki. Még az elmúlt héten a pécskai piactéren két asszony összeszólközött és az egyik bosszúból feljelentette ellenfele férjét, hogy tagja a pécskai vasgárdának. Az asszony elmondotta a csendőrségen, hogy Román-pécskán mozgalom indult meg a vasgárda megalakítása érdekében. Több nevet is közölt a csendőrökkel, akik hivatalos kötelességükhez képest, megindították a nyomozást.

A csendőrök házkutatást tartottak több pécskai lakosnál. Többek között felkeresték *Hedes Demetert*, akiről közismert, hogy meggyőződéses híve a kampóskeresztes mozgalomnak. A csendőrök házkutatást tartottak és — rövid kutatás után — egy jegyzőkönyvet találtak, amely beszámol a horogkeresztes sejt megalakulásáról. Az alakuló gyűlés jegyzőkönyvéből megállapították, hogy *Hedes De-*

meter a sejt vezetője, amely nyolc tagot számlál.

Két másik sejtvezetőt is kinyomozott rövidesen a csendőrség, még pedig *Petruin Efrimiet* és *Tarau Istvánt*, akik szintén nyolcnyolc tagu sejt élén állottak. *Petruin*nál megtalálták a sejttagok névsorát is. A lefoglalt iratokból kitűnt, hogy a vasgárda megszervezési munkálatok még a kezdet kezdetén állottak. A csendőrség hétfőn szállította be a három vasgárdistát az aradi ügyészségre, ahol a *Marzescu—Mironescu-féle* rendtörvény alapján folytatták le az eljárást, amely kötelezőleg elrendeli, hogy huszonnégy órán belül ítéletet kell hozni. Kedden délelőtt került a három vádlott az aradi törvényszék elé, akiket *Putu Sabin dr.* pécskai ügyvéd védett.

A tárgyalás a vádlottak kihallgatásával vette kezdetét. Beismerték, hogy hívei *Cuzanak*, ami nem jelent büntetendő cselekményt. Ettől eltekintve azonban ártatlanok minden vasgárdista megmozdulásban. Azokra a propaganda könyvecskékre vonatkozólag, amelyeket a házkutatás során lefoglaltak, azt jelentették ki a vádlottak, hogy az 1927. évi választás óta vannak birtokukban, a választási agitáció során kapták és semmi közük sincsen a vasgárda propagandához. A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás után felmentette a három vádlottat azzal az indokolással, hogy nem büntetendő cselekmény az, ha valaki egy eszme, vagy irányzat hívének vallja magát. Büntetőjogi szempontból a felelősségrevonás csak akkor következhetik be, ha törvénybe ütköző cselekedeteket követnek el.

Hamis eskü miatt hat hónapi fogházra ítélt a törvényszék egy tisztviselőt

A Glogováci Takarékpénztár három hónappal ezelőtt, bűnvádi feljelentést adott be fatelepének vezetője, *Haász Zoltán* ellen. A feljelentésnek érdekes előzménye volt. *Wolff Mihály* glogováci háztulajdonos több mint tízezer lej értékben fát vásárolt a bank fateleperől. Miután a háztulajdonos nem fizetett, a bank beperelte adósát. A járásbíró előtt *Wolff Mihály* kijelentette, hogy nem tartozik és tanúként megnevezte *Haász Zoltánt*, aki igazolja, hogy a bank követelése jogtalan. A járásbíró kihallgatta a fatelep vezetőjét, aki eskü alatt vallotta, hogy *Wolff Mihály* tényleg nem tartozik. A bíróság erre elutasította a Glogováci Takarékpénztárt követelésévei.

A bank az eset után, azonnal elbocsátotta alkalmazottját és bűnvádi feljelentést tett ellene hamis eskü miatt. Az aradi törvényszék kedden vont felelősségre a banktisztviselőt. A Glogováci Takarékpénztár ügyésze bemutatta a törvényszéknek azt az üzleti könyvet, amelyben maga *Haász Zoltán* vezerte be a vásárlás kihitelezéséről szóló adatokat.

Az aradi törvényszék kihallgatta a vádlottat, aki tagadta ugyan a bűncselekményt: a bíróság azonban bebizonyítottan vette a vádat és *Haász Zoltánt* hat hónapi fogházra ítélt.

Ementali sajt vitamindus 64. — Leiért kapható az alanti cégeknél: 1922

Birkenheuer, Coloniala, Éles, Jakubovits, Kozma, Kávékirály, Liszka, Lucillus (Páli), Márkus, Royal, Szücs
Lerakat: APPONYI & COMP, Arad.

— A tordai választási botrány a kolozsvári revíziós bizottság előtt. Tordáról jelentik: A botrányos körülmények között lezajlott tordai választások ügye most kerül a kolozsvári revíziós bizottság elé. Emlékeztet, hogy a tordai választások alkalmával a lakosság egy része megakadályozta a magyar választókat a szavazásban és a városban több helyen botrányos verekedéseket, rombolásokat idézett elő. A tordai Magyar Párt a választásokat megfellebbezte és a kolozsvári revíziós bizottság az ügy tárgyalását május 24-re tűzte ki. A tordaiak, hír szerint, már most készülődnek a kolozsvári utra, mert állítólag Kolozsváron meg akarják ismételni a tordai tüntetéseket. A kolozsvári hatóságok megtették minden előkészületet a tordaiak tüntetésének megakadályozására.

— Két új erdélyi vasutvonal építését tervezik. Bucurestiből jelentik: A közlekedésiügyi minisztérium, a CFR vezérigazgatóságával együtt, most keresi azokat a módokat, amelyek lehetővé tennék két új, nagyfontosságú erdélyi vasutvonal felépítését. Ezek a vonalak, amelyeknek kezdő- és végállomásait még nem jelölik meg. Erdély bányavidékét kötnék össze az okirálással. Az építkezéshez 1500 millió lej lenne szükséges.

— A város a Banca Nationalánál átvette értékpapírjait. Aradváros nagytanácsulását szerdán délután négy órára hívta össze a polgármester. A nagytanácsülés tárgysorozatán adminisztratív természetű ügyek, így a villanygyári szerződés ratifikálása, a Creditul Judeteana-nál fennállott kölcsön likvidálása szerepelnek. Ez utóbbira vonatkozólag Berzovan János pénzügyi tanácsos egyébként kedden megjelent a Banca Nationala aradi fiókjánál, ahol két és fél millió lejt fizetett be. Az összeg lefizetése ellenében átvette a város 2389 darab értékpapírját, 11 millió 945.000 lej értékben.

— Felségértésért — harminc nap. Felségértésért vonta az aradi törvényszék felelősségre Marcoi Pál corocnai lakost. Gitta főügyész a vádlott példás megbüntetését kérte. A törvényszék harminc napi fogházra ítélte a gazdálkodót.

— Érdekes bejelentést tett a városvezetőség előtt a riaci felügyelő. Arról számolt be, hogy az ócskapiacn szokásba jött az utóbbi időben, hogy egyes vállalkozó személyek korán reggel megjelentek, a legjobb ócskapiaci helyekre lefoglalás jeléül letették a kalapjaikat, vagy más holmijukat. Ennek következtében a később érkező, komoly áruval, sátorral rendelkező ócskapiaci árusok nem tudták áruikat elhelyezni, hacsak meg nem egyeztek utólag az étlmes hely-foglalóval. Ennek a visszaélének Aradváros vezetősége olyképpen vet véget, hogy kidoboltatta: ezennél kalappal, vagy más egyéb tárggyal nem lehet helyet lefoglalni az ócskapiacn.

— Új öntözőkocsit hoznak üzembe Aradon. Aradváros vezetősége kedd délutáni ülésén foglalkozott a városi nyári öntöző-kocsik problémájával. Szükségessé vált, hogy a nyári meleg és poros napok közeledése miatt, a város még egy öntöző-autót hozzon üzembe. Ezt a célt 36.000 lejes átalakítási költség után, el is lehetne érni a gazdasági hivatal tervei szerint. A városvezetőség elhatározta, hogy ezt az összeget rendkívüli hitel formájában folyósítja s így megvan rá a remény, hogy ezen a nyáron végre is rendszeren öntözőzék a város poros uccáit, — necsak a belvárosban, de a külső és forgalmas uccákon is.

— Rendőrségi hírek. Az erkölcsrendészeti osztály tegnap éjszakai razziján előállították Costa Juliát és Csipai Katalint, eljárás indult ellenük, tiltott prostitúció miatt. — Vakmerő betörést jelentettek ma az aradi rendőrségnek. Paladics György, akinek a Strada Stupilor-uccában szülője van, feljelentést tett, hogy az éjszaka folyamán házának kerítésén keresztül behatoltak udvarára és onnan 3000 lej értékű szőlőkarót loptak el. A rendőrség bevezette az ügyben a nyomozást.

— Jérelőfizetés és rendelés legelőnyösebb Reusz-jéggvárban. Bulevardul Regele Ferdinand 33. Telefon 141.

— A zsidó hitközségek díjmentesen intézhetik hivatalos levelezéseiket. Érdekes rendelet érkezett ma az aradi postafőnökséghez. Ismeretes, hogy a különböző felekezetek egyházközségei, így a plébániák, a református-lutheránus, görögkeleti, görögkatholikus és egyéb vallásfelekezetek hivatalai hatóságnak számít és mint ilyen, teljesen bérmentve küldheti hivatalos leveleit az ország bármely részébe. Egyes postahivatalok azonban a zsidó hitközségeket és rabbinátusokat nem ismerték el hatóságoknak és emiatt ezeknek hivatalos leveleit nem expedálták portómentesen. A bucaresti-i vezérigazgatóság most körlevelében értesítette az ország valamennyi postahivatalát arról, hogy a zsidó hitközségek és rabbinátusok hatóságoknak számítanak és levelezésüket teljesen díjmentesen bonyolíthatják le az ország területén.

— Neptun kabinbérlet — 80 lej. A városvezetőség elhatározta, hogy a Neptun új strandkabinjainak bérletét személyenként 80 leiben szabja meg. Ezzel kapcsolatosan a strand vezetősége felhívja mindazokat, akik kabinot váltottak, hogy az igénylők számát sürgősen egészítsék ki, valamint felkéri a magánkabin-tulajdonosokat, akik nem újították meg bérletüket, hogy tulajdonukat mielőbb szállítsák el a strand területéről.

Kórházban

Orvos: Hány betegünk halt meg?
Ápolónő: Három.
Orvos: De én négynek rendeltem orvososságot.
Ápolónő: Igen, de az egyik nem akarta bevenni.

*
— Melyik a kedves nagynénje? Amelyik jobbra áll attól a madárijesztőtől, vagy amelyik balra?
— A középső.

— Az aradmegyei utak javítása. Aradmegye tanácsa, minő ismeretes, a megyei utak javításának céljaira 13 és fél millió lejt szavazott meg erre az évre. A megyei mérnöki hivatal már megtette a szokásos előkészületeket arra, hogy az utjavítási munkálatokat a nyár folyamán mindenütt lebonyolítsa. Az arad-nagylaki hírhedt autógyilkos ut javítására egy-millió lejt irányoztak elő.

Az ezred leánya (Regimentstochter)

Anny Ondra legbájosabb zenésfilmjátéka a Corso-moziban

Az eredeti humoru, minden mozdulatában egyéni, bájosan groteszk Anny Ondra minden egyes filmje kétórás kacagást, nagyszerű szórakozást jelent mindazok számára, akik a szőke kis kobold hiveiül szegődtek és szorgalmasan látogatják a mozikat, ha valahol Anny Ondra-filmét játszanak. „Az ezred leánya” egyike a legragyogóbb, legkacagatóbb zenés vígjátékoknak, s Carel Lamac rendezésében ezer ötlettel, a szellemes, fordulatos jelenetek egész sorozatával szolgálja a publikum mulattatását. Lamac a nagy vígjátékrendező, ezuttal gyönyörű felvételekkel, a skót havasok között lejátszódó, lebilincselően szép ski-jelenetekkel is emeli filmje értékét. Anny Ondra: Mary, az ezred leánya szerepében, olyan ennivalóan groteszk, elragadóan kedves, amilyen talán még egyik filmjében sem volt. Egyes jelenetei a burleszk-komikum határára mozognak és őszinte derűt varázsoznak az ember lelkébe. A másik női főszereplő Adele Sandrock, ez a bábajos öregasszony, akinek minden szava, mozdulata élményt jelent. Jól esett viszontlátnunk Werner Fuetterert a bonviván-szerepben. Nem értettük eddig sem, hogy miért mellőzték ezt a fess, szimpatikus, tehetséges, fiatal színészt a hangosfilm uralomrajutása óta. Ottó Wallburg jól ismert figurája képviseli még a humort, kacagtatást. A film zenei része is kellemes, fülbemászó és mindvégig szórakoztató.

URANIA

A LEGMODERNEBB GEPEKKEL FELSZERELT és ARAD LEGOLCSÓBB HANGOS MOZGOSZÍNHÁZA

MA, SZERDAN 5, ¼8 és ½10 órakor
Énekes zenés sláger. Nagy cirkusz attrakció.
A BUNÓS ARÉNA
LIANE HAID, ROLF von GOTH,
WALTER RILLA, OSCAR MARION.

DÉLUTAN 8 ÓRAKOR FÖLDSZINTEN 8.— lej
EMLETEN 11.— lej

EGY ÉDES TANGO...

OLGA TSCHHOVA, ADALBERT von SCHLET-TOV, TRDE von BERLINER.

Jön: A szezon legnagyobb szenzációja,

amelyet Párisban 12, Londonban 10, Berlin, Bécs és a többi metropolisokban több hónapon át zsúfolt házak mellett játszották.

— Dr. Vuia, a szülészeti klinika igazgató-főorvosa, rendel délelőtt 9—10 és délután 3—4-ig a Fisoher Eliz-palotában, Bulevardul Reg. Maria 12.

— Az aradi zsidó hitközség újonnan megválasztott képviselőtestülete alakuló közgyűlést tartott a zsidó iskola dísztermében. A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel választotta meg dr. Schütz Henriket hitközségi elnöknek. Az ismételt megválasztott elnököt dr. Vágvölgyi főrabbi üdvözölte és a képviselőtestület háláját tolmácsolta azért, hogy a mai sulyos időkben ismét a hitközség élére állott. Dr. Schütz Henrik meghatva köszönte meg a tagok bizalmát és hűséges ragaszkodását. Ezután a tisztikart választották meg. Al-elnök: Szemes Henrik lett. Előjárósági tagok: Adler Andor, dr. Singer Jenő és dr. Somló Armin. Az iskolaszéki bizottság elnökének Bornstein Sándort, a jogügyi bizottság elnökévé dr. Kelemen Gábort, a pénzügyi bizottság elnökévé Lakatos Aladárt, a kultuszbizottság élére pedig dr. Kepich Jakabot választották meg. Ezenkívül megválasztották a finárvaház főgondnokául Weisz Samut, a eányárvaház főgondnokául Münz Mártonnét és az Öregek Otthona főgondnokául Bornstein Sándort. A közgyűlés dr. Schütz zárószavaival ért véget.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Kérjük mindazon nyugdíjasokat, akik kocsiakományban, avagy bármily kisebb mennyiségben 1.a minőségű tűzifát a legutóbb nyosabb árban készpénzzel vagy részletfizetéssel beszerezni óhajtanak, előjegyzés végett sürgősen jelentkezzenek egyesületünk hivatalos helyiségében: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18. szám, mivel a jelenlegi olcsó faárakat csak úgy biztosíthatjuk, ha szükségletünket közvetlenül az illető fatermelő cégnél záros határidő alatt leköttjük. — Felhívjuk továbbá összes CFR- és volt ACSEV nyugdíjas tagjainkat, hogy a CFR vezérigazgatósága által úgy részükre, valamint igényjogosult családtagjaik részére engedélyezett és a folyó év második felében kiosztandó pótszabadjegyek előjegyzése és beszerzése céljából sürgősen jelentkezzenek, mely alkalommal arcképes igazolványukat és nyugdíjnyelvüket is hozzák magukkal. Végül felhívjuk özv. Bakó Rozália, özv. Kiss Klára, özv. Vékony Klára és Galbácsi Máté CFR-nyugdíjasokat, hogy Arad állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Az elnökség.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen 10 étvágya? Belműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerértára

— Artista-szerecsné. A világ összes lapjai tele vannak azzal az artistával, aki Párisban az uccán produkálta magát. A produkció után a gyűjtésnél egy előkelő külső nő a kalapjába csuszította a névjegyet egy ezerfrankossal. Erről az artistáról kiúnt, hogy magyar és ma már az említett hölgygel együtt járja a világot mint nászutas. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Tolnai Világlapja legújabb száma.

— Párbajozó színészek. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délbáb új száma, amely nemsokára közzölni kezdi Sacy von Blondel regényét, amely mindenütt feltűnést fog kelteni. A Délbáb minden számában pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, érdekesebbnél-érdekesebb színházi beszámolókat, híreket, pletykákat, kitűnő filmrportokat, egyfelvénnyel színdarabot, folytatásos regényt és gazdag rejtvényrovatot közöl 84 oldal terjedelemben. Ára 10 lej.

SPORT KÖZLÖNY

Juniushan Aradon fog szerepelni a „Tilden-cirkusz“

A világ leghíresebb tenniszjátékosa horribilis tértést kap. — Tildennel fog tartani Barnes is. — A profik ellen Poulioff és Réthi fognak játszani

Érdekes és hatalmas horderejű tervvel foglalkozik több ismert aradi sportember. Nincs kevesebbről szó, minthogy romániai vendégjátéka során meg szeretnék nyerni a világ leghíresebb tenniszezőjét, *Tilden*-t és társulatát egy aradi bemutatóra. Mint ismeretes, a közel két méter magas *Tilden*, Amerika többszörös *Dawis Cupmanje* nemrég tért át a professzionálisra és megszervezte az első „tennisz-cirkusz“t, amellyel sikert-sikerre halmozva bejárta Amerika és Európa számottevő nagy városait. A „*Tilden-cirkusz*“ tagjai a *Big Billen* kívül a leghíresebb profiteniszzők, így nemcsak *Tilden*, hanem társainak vendégjátéka is komoly vonzerővel bír.

A „*Tilden-cirkusz*“ dr. *Heinrich Albrecht* menedzselése alatt Romániába készül és egy csoport, élén *Schwartz* Dezsővel, az AKE-klub volt titkárával tárgyalásokat kezdett *Tilden* menedzserével egy aradi bemutató-mérkőzés lejátszására. A tárgyalások a legjobb mederben haladnak és valószínűnek látszik *Tilden*ek vendégszereplése, annak ellenére, hogy a „*Til-*

den-cirkusz“ vendégjátéka a mi fogalmaink szerint majdnem megfizethetetlen és ezt az összeget még a nagyvárosokban rendezendő bemutatókon is alig lehet behozni. Egyébként a tervvel kapcsolatban *Schwartz* Dezső a következőket mondja:

Ma kaptam levelet dr. *Heinrich Albrecht*-től, aki *Tilden*eket menedzseli. A tárgyalások arra mutatnak, hogy sikerülni fog a „*Tilden-cirkusz*“ aradi vendégjátékát biztosítani. *Tildennel* fog tartani *Barnes* is, a tennisz-sport másik híressége. A két világhírű játékosal *Poulioff*et és *Réthi*t állítanánk szembe és Arad sportközönsége egy olyan eseményben gyönyörködhetne, amelyben még eddig nem volt része. Ha a meetinget megrendezzük, úgy a tennispálya körül tribünt építettünk, hogy a közönség a szenzációs játszmák minden egyes akcióját jól láthassa — végzi szavait *Schwartz* Dezső.

Arad közönsége reméli, hogy ezt az attrakciót sikerül megszerezni és ez esetben júliusban kiemelkedő sporteseményben lesz részünk.

Csütörtökön Temesvárott egy pályán játszik a Gloria-CFR és az AMTE

Mint ismeretes, a Gloria-CFR csütörtökön játsza le az elhalasztott nemzeti bajnoki mérkőzést a Ripensia ellen. A mérkőzés színhelye Temesvár. Az AMTE-t ugyancsak csütörtökön szőlítja Temesvárra egyik régebbi kötése, amely a Kinizsi elleni revánsmérkőzést fixálja erre a terminusra. A két temesvári klub megállapodott abban, hogy a mérkőzéseket egy pályán játsszák le, így a Banatul sporttelepén 4 órakor kerül sor a temesvári bajnok, Kinizsi és az AMTE közötti barátságos meccsre, míg fél 6 órakor a Ripensia és a Gloria-CFR közötti nagyérdekltségű nemzeti bajnoki mérkőzést játsszák le. Az érdekes kettős műsorra mind a két klub olcsó utazást rendez. Így a Gloria-CFR vasutal viszi át a drukkereit (jelentkezni Lupa Coriolan sportigazgatónál). A viteldij oda-vissza 100 lej, amelyben benne foglaltatik a temesvári belépőjegy ára is. A vonat fél 11-kor indul, de ugyancsak ekkor megy az AMTE autobusa is, amelyen a viteldij 90 lej oda-vissza, a belépőjegyvel egyetemben. Az AMTE autobuszára a Sport-vendéglőben lehet jelentkezni (Eötvös-ucca).

O Affiliáltatta tennisz-alszólítvát az AFPA. Az AFPA tennisz-alszólítvát affiliáltatta, így a közel száz játékosal rendelkező klub versenyzői indulhatnak nyilvános versenyen. — Itt írjuk meg, hogy valószínűnek látszik az AFPA evezős-szakosztályának megszervezése is.

O Szombaton és vasárnap Kolozsvárott szerepel a Kispest, ahol az Universitatea rendezésében két meccset játszik le. A harmadik romániai mérkőzésük színhelye Nagybánya.

O A Ripensia budapesti vendégszerepléséről írnak a pesti lapok, holott a temesváriaknak vasárnap teljes csapatukkal a bucaresti-i triálon kell megjeleniük. — Ezenkívül a párisi Racing Club és az FC Wien vendégjátéka is szóba került. A vendéglátó tisztet a Hungaria töltene be.

O A Ferencváros Berlinben. A Ferencváros csapatát meghívták Berlinbe, ahol Boroszlóban a német válogatott kerettel játszik edzőmérkőzést. Ezenkívül a magyar csapatok turnéprogramjából kiemelkedik a Belgrádban lejátszásra kerülő Ferencváros—Prágai Slavia-meccs.

O A NAC augusztusban belga turát bonnyolít le. A NAC sikeres téli turája után ismét turára indul, amely Belgiumba fog vezetni.

O Kiss Jenő dr. lett a váradi disztrikt elnöke. A nagyváradi disztrikt élére Kiss Jenő dr.-t nevezte ki a Kolozsvárott székelő Északi Liga.

O Szombaton kezdődnek Temesvárott az országos ökölvívóbajnokságok. Szombaton veszi kezdetét Temesvárott az országos ökölvívóbajnokság, amelyen az aradi Hakoah boxolói is részt vesznek. A döntésre vasárnap kerül sor.

O A Balkán-Kupa mérkőzések végleges programja a következő: június 3-ikán, szombaton: Görögország—Jugoszlávia, június 4-ikén, vasárnap: Bulgária—Románia, június 7-ikén, szerdán: Bulgária—Jugoszlávia, június 8-ikán, csütörtökön: Görögország—Románia, június 10-ikén, szombaton: Bulgária—Görögország, június 11-ikén, vasárnap: Jugoszlávia—Görögország.

O Ismét egy Beretvás a III. ker. FC-ben. A III. ker. FC-ben ismét egy Beretvás fogja rugni a labdát, Beretvás III., aki legutóbb Kubában játszott.

O A nagybányai Tricolor a liga-középdöntőben. A nagybányai Tricolor vasárnap a Marosvásárhelyi SE-et látta vendégül és 5:0 arányú fölényes győzelmet ért el, így az Észak-liga döntőjébe került.

Reflexiók az aradi Toldi Klub birkozóversenyéhez

Aradnak egy harmadik helyel kellett beérni az országos birkozóversenyen — Lugos pompás szereplése kellett köllemes feltűnést

Hónapok óta tartó előkészületek, gondos rendezési munka előzték meg az aradi Toldi Klub országos birkozóversenyét, amelyen az aradiakon kívül Lugos, Temesvár, Nagyvárad, Szatmár, Lippa és Nagylak legjobbjai adták egymásnak találkozót. Precíz, gyors lebonyolítás és a vidék, főleg Lugos pompás szereplése jellemezték a versenyt. A lugosi Vulturii kitűnő gárdája ma az ország legjobb birkozó együttese és csak a két könnyebb súlycsoportban nem volt megfelelő képviselőjük, egyébként véggaratták az egész versenyt.

A legjobbak talán könnyűsúlyu birkozó: Borlovan és Dragomir, akik ma súlycsoportjukban külön klasszist képviselnek.

A döntőbeni nívós, komoly mérkőzésük Borlovan szerencsés győzelmét eredményezte. A kisközépsúlyban szereplő Ungár is nagy fölényrel nyerte versenyét; e súlycsoportban egy harmadik hely is Lugosé *Finkelstein* révén. A nagyközépsúlyban *Lázár* csak óriási küzdelem után győzte le a lényegesen nehezebb *Cocos*-t, (TAC), míg a kisnehézsúlyban az első két helyezett lugosi: *Balogh* és *Stepan*. A lugosiak mellett Temesvár könyvelhet el maradandóbb sikert. A TAC egy első és egy második helyet szerzett és pedig a légsúlyu *Horváth* II. révén, valamint a nehézsúlyban *Dékány* és a nagyközépsúlyban *Cocos* szereplésével. Temesvár színeit az ottani CFR is nagy gárdával

O Kegyeleti staféta lesz csütörtökön Váradon. Nagyváradon csütörtökön, a Hősök emlékeztére kegyeleti stafétát rendeznek. Ugyanezt Aradon is meg lehetett volna tenni.

O Futballmérkőzés a kladoval völgyben. Mint már az Aradi Közlöny megírta, a Fortuna sport klub pünkösdi első napján nagy sikerűnek ígérkező kirándulást rendez a kladoval völgybe. Most megkaptuk a kirándulás műsorát, amely sok érdekes és mulattató számot tartalmaz. Többek között rögtönzött futballmeccset is rendeznek, ezenkívül pünkösdi királynőválasztásra is sor kerül.

O Az Előre Csaba bajnoka. A békéscsabai bajnokság a befejezéséhez közelodik és reális számítás szerint, az Előre a kerületi bajnok, a második helyet a CsAK foglalja el.

O Brassónak nívós atlétikai programja lesz, ugyanis már összeállították az ezidei műsört. A tervzet szerint, egyik atlétikai versenyen budapesti atléták is indulnak. A program hat különböző versenyt sorol fel, közöttük az országos maraton bajnokságot is.

O Vidéki klubok a magyar II. ligában. A magyar II. liga tanácsa úgy döntött, hogy a jövőben a vidéki csapatok részére is lehetővé teszik a bajnokságban való részvételt.

O Magyar birkozóik sikere Törökországban. A Bp. Vasutasok birkozói legyőzték Szambul válogatottját.

O Ujpestnek nincs pünkösdi műsora. Az Ujpest, — mint a Nemzeti Sport írja, — pünkösdi mindkét napját otthon tölti, miután nem akarja játékosait fárasztó utazásoknak kitenni. Valószínű, hogy az ujbudai bécsi csapatot látnak vendégül. Itt jegyezzük meg, hogy az Ujpest ajánlkozott pünkösdi két napjára az AMTE-nak, de miután a piros-feketéknek már kötött meccsük van, amely a magyar amatőr-bajnok aradi vendégjátékát biztosítja, így az Ujpest ajánlkozását figyelmen kívül kellett hagyni.

O Debrecenben akarják megrendezni a siketnémák olimpiáját. Budapestről jelentik: Minden második évben megrendezik a siketnémák sportolimpiáját, amelyet 1935-ben Magyarországon akarnak lebonyolítani. A testnevelési tanács terve az, hogy a siketnéma olimpiász megrendezési jogát Debrecennek engedje át. Ebben az ügyben már megindult a tárgyalás.

O Uj csatárt szerződöttetett a Bocskai, egy munkácsi amatőrjátékos, aki a debreceni klub vezetőinek véleménye szerint, a jövő nagysága. — Az új „szerzemény“ neve *Dócze* István, balösszekötő és balhálfi posztján szerepel.

O Elmarad az AMTE csütörtöki választmányi ülése, miután csütörtök ünnepnap. Az ülést kivételesen pénteken este 9 órai kezdettel, a Sport-étteremben tartják meg.

képviselte: *Cretu*, *Takács*, *Vörös*, *Onaca*, *Moldovan* a csapat gerincei és közülük *Cretu* és *Onaca* jutottak helyhez és pedig előbbi második a kisközépsúlyban, utóbbi pedig harmadik a kisnehézsúlyban. Nagyvárad reprezentánsai, a Törökvis gárdája nem tudott kompletten eljőni és így csak két helyezéssel kellett beérniük: *Ezri* a légsúlyban második, *Pantics* pedig a nagyközépsúlyban harmadik helyen végzett. A szatmári Törökvis két tehetséges birkozója: *Juhász* I. és II. jó iskolázottságról tettek tanúságot és mindketten helyhez jutottak, előbbi a nehézsúlyban, utóbbi a könnyűsúlyban végzett a harmadik helyen. Lippa képviselője, a fiatal és tehetséges *Kerner* még sok dicsőséget fog szerezni a lippai birkozósportnak.

Végül, utoljára, meg kell emlékeznünk a Toldi gárdájáról is. A rendező egyesület versenyzői mindössze egyetlen helyezést értek el és pedig a légsúlyu *Tatár* révén, aki harmadik lett súlycsoportjában. Önkéntelenül felidéződik emlékezetünkben egy-egy birkozóverseny a közelmúltból, amikor *Medve*, *Stern* Pál, *Mai-gardt*, *Gelb* József, *Jancsó*, *Tusz*, *Kilián*, *Lutz*, *Pikó* stb. vitték diadalra az aradi színeket és ma egy szerény harmadik helyel kell beérnie Aradnak. Amilyen örömmel tölt el bennünket a lelkes, szorgalmas lugosi gárda megérdemelt sikere, éppoly szomorú tényként regisztráljuk, hogy Arad, ugyilátszik, ebben is — marad...

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Miniszteri elismerés az aradi Mezőgazdasági Kamarának

A keddi közgyűlésen beszámoltak az idei aradmegyei kedvezőtlen mezőgazdasági állapotokról -- Egy év munkájának eredményei

Az aradi Mezőgazdasági Kamara kedden délelőtt 10 órakor tartotta meg rendes tavaszi közgyűlését, amelyen a tagok csaknem teljes számban jelentek meg. A mai közgyűlésen számoltak be arról, hogy Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter az ország valamennyi mezőgazdasági kamarája közül az aradit tartja a legjobbnak és mintaintézménynek nevezte ezt a fontos gazdasági intézményt. A közgyűlést Marsieu Iustin dr. elnök, Aradváros és Aradmegye volt prefektusa nyitotta meg és üdvözölte a megjelent tagokat, valamint C. Ditescu dr.-t, a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének egyik vezérfelügyelőjét, aki a közgyűlésre ideutazott. A kamara ismertebb tagjai közül megjelentek: Purgly László, Aradmegye volt főispánja, Boros Béni dr., Miclosi Emil dr., Borneas Gyula dr., Alföldy Pál igazgató, Mittelbach Péter, Morariu János és mások.

Az elnöki megnyitó után Crisan Dumitru titkár felolvasta az őszi közgyűlésről szóló jegyzőkönyvet, majd Marsieu dr. elnök emelkedett szólásra és elmondta a kamara igazgatóságának az intézmény legutóbbi évi működéséről szóló alapos és minden részletre kiterjedő, tanulmányos jelentését, amely szerint 1932. január elsejétől 1933. április elsejéig két közgyűlést, tíz igazgatósági ülést tartottak, amelyen a legfontosabb kérdések közül sok százat intéztek el és egyetlen akta sem maradt restanciában. A jelentés a földművelésügyi helyzet részletes ismertetésével kezdődik és beszámol arról, hogy a kamara milyen intenzíven segítette elő a többtermelést. 67 vagon válogatott búzát, 6 vagon kukoricát, 5 vagon árpát, 11 vagon zabot s általában az összes mezőgazdasági termények számára megfelelő mennyiségű vetőmagot osztott szét, amelyek között 30 vagon bányai nemesített buza, valamint a Konopi Kálmán dr. birtokáról való faj tengerimag volt. Ezekkel igen szép eredményeket értek el a különböző uradalmak s ebben az évben is ugyanazok várhatók a fajmagoktól. Az idei általános mezőgazdasági helyzetet kedvezőtlennek ítélte a folytonos esőzések miatt és rámutatott arra, hogy a kukoricát még mindig nem vetették el. Ezután rátért az elnök az arad-hegyaljai szőlőtermelésre, az állattenyésztésre, az igen széles keretek között megindult fajszerzésre, a méhészetre és azokra az erdőterületekre, amelyek a kamara hatásköre alá tartoznak. A mezőgazdasági szaktanfolyamokkal kapcsolatban elmondta, hogy hivatalos megállapítás szerint ezen a téren az aradi kamara egyedül annyit végzett, mint más tíz kamara együttvéve. Nemzetiségre való tekintet nélkül rendezték a tanfolyamokat, amelyeknek magyarnyelvű csoportjai is voltak. A kamara 73 szaktanfolyamot és 162 szakértékezetet tartott az elmúlt szezonban.

'Az általános helyesléssel fogadott előadás befejezésekképpen az elnök elismerően emlékezett meg Popescu Miklós kamarai igazgató működéséről, amire a tagok Marsieu elnököt, Popescu igazgatót és az egész tisztviselői kart spontán éljenztek.

Bud Péter comlausi tag a maga részéről is teljes mértékben hozzájárul az előbb elhangzott elismeréshez s egyúttal arra kérte a kamara vezetését, hogy az állatjárványok leküzdésére ismét pénzbeli segítyt utaljon ki a községeknek. Marsieu dr. elnök azt válaszolta, hogy mint a múltban, a járványos állapotbetegségek terjedésének megállítására a kamara most is folyósítja a szükséges anyagi eszközöket és gondoskodik a védőoltásokról. Bud Péter köszönetet mondott a támogatásért. Marza mènesi tag szintén köszönetet mond a kamarának és a vezetését bizalmáról biztosítja.

Az igazgatóságban megüresedett egy tag-sági helyre ezután ismét Neff Ferenc dr.-t, a felügyelő-bizottságba pedig Chera Jánost egyhangú szavazattal választották meg.

Cioban György könyvelő az évi költségvetést olvasta fel, Caba Gyula pénzügyigazgató, a felügyelő-bizottság elnöke pedig a felügyelő-bizottság jelentését ismertette és felmentvényt kért, amit a közgyűlés megadott.

A napirend letárgyalása után Marsieu dr. elnök záróbeszédet mondott, amelyben közölte a közgyűléssel, hogy a néhány héttel ezelőtt Bucarestben tartott országos kamarai szövetségi közgyűlésen Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter az aradi kamaráról igen elismerőleg nyilatkozott. Az egyik kamara kiküldöttje ugyanis arra kérte a minisztert: intézkedjen, hogy a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényt megváltoztassák. Erre a földművelésügyi miniszter a következő kijelentést tette:

— Teljesen feleslegesnek tartom a törvény megváltoztatását. Azt a törvényt ugyanis, amelynek alapján az aradi Mezőgazdasági Kamara olyan gyönyörű eredményeket ért el,

A legtöbb árucikkre kiterjesztik a behozatali tilalmat

A kormány határozata a kontingensrendszer kiterjesztéséről

Mint ismeretes, a kormány hetekkel ezelőtt elhatározta, hogy kiterjeszti a kontingens rendszert, mert az eddigi behozatali tilalom ellenére is számottevő árumennyiséget importálnak. A rendszer kiterjesztéséről tegnap tanácskozott Madgearu pénzügyminiszter a Banca Nationala megbízottjával, valamint Popescu Cezar iparügyi államtitkárrel és Marian Emanuel, a kiviteli hivatal elnökével. Az értekezleten a hivatalos adatokból megállapították, hogy

a behozatali rezsim bevezetése óta 5 százalékkal emelkedett az import, de Románia exportja felére csökkent.

— Ujból megváltoztatták a forgalmiadó törvényt. A pénzügyminisztérium ma küldte le az összes pénzügyigazgatóságoknak az új forgalmi adótörvény 9. szakaszát módosító végrehajtási utasítását, amelynek kiadása azért késelt, mert a minisztérium előbb adatokat akart gyűjteni a felgyártmányokról, azoknál a gyáraknál, amelyek ugyanazon üzemben állítják elő a fél- és a teljes gyártmányokat. Ezen az alapon készült el a most kiadott terjedelmes végrehajtási utasítás, amely külön foglalkozik a kenyér- és süteménygyárakkal, a lábbeli és bőrárugyári termékekkel, a kalaptompekkel, a növényi anyagokból készült vegyi cikkekkel, lakka, festékárúkkal, állati zsirtermékekkel, petroléumminomító vállalatokkal, papír és celulozgyárakkal és végül a vas- és fémipari cikkekkel, melyek után pótitelmentyeket fizetnek az iparvállalatok.

— Az előadásokat rendező egyesületek jegyadókedvezményei iránti kérvényei e hó 31-ig adhatók be a pénzügyigazgatóságnál. Mint jelentettük, eredetileg január végéig szólt a beadás határideje, de ezt május 31-ig hosszabbították meg. A kérelemhez mellékelendő az egyesület alapszabályainak egy példánya. Amennyiben az egyesület nem csupán a székhelyén szokott belépődíjas összejöveteleket, előadásokat rendezni, hanem vidéken is, megjegyzendő az a helyiség, ahol az összejövetelt azon évben tartják, vagy egy egész vármegye, esetleg Erdély, vagy az egész ország, — aszerint, hogy működési területe mekkorára terjed az együletnek. — Falusi egyesületek összejövetelei és mulatságai jegyadómentesek, a törvény csak a falusi egyleteket nem érinti.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltetve nem vállalunk felelősséget.

EXTRAS DIN PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

In baza recercării se va vinde în baza Cod. de Comerț din Transilvania, în sarcina pe chetruirele și riscul cumpărătorului tardiv în plată, la licitație publică, care se va ține la 29 Mai 1933, după masă la ora (4) patru, în biroul și cu intervenția notarului public dr. Eugen Beles din Arad, Strada Brătianu No. 2. circa 50 Hilituică, cu țaria de oca, 30% grade, cu prețul de strigare la necare 100% grade 66.— Lei, aceluia care va oferi mai mult eventual și sub prețul de strigare.

Amatorii au să depună 10.000 Lei ca vadiu înainte începerei licitației.

Condițiile de licitație sunt depuse în biroul notarului Dr. Eugen Beles, Arad, Str. Brătianu No. 2. unde se pot primi informații privitor la mărfurile scoase la licitație.

Arad, în 19 Mai 1933.

1989

hogy az országban működő kamaráknak mintaképpül szolgál, szükségtelen megváltoztatni. Az aradi kamara úgy a szervezés, mint a takarékoság és a működés szempontjából első helyen áll.

A miniszter szavai után a kamarák szövetségének elnöke kijelentette, hogy az aradi kamara jó eredményeit a vezetőség és a tagok közötti megértő együttműködés, valamint a vezetés folytonossága, állandósága eredményezte.

Ezután a közgyűlés a vezetőség életésével véget ért.

Különösen Németországból és Csehszlovákiából jön be hozzánk aránytalanul sok áru, pedig Németország csaknem teljesen kirekesztette a romániai gazdasági termékeket. A fenti tények alapján a bizottság radikális javaslatot terjeszt a minisztertanács elé, amelytől annak elrendelését kéri, hogy terjessze ki a behozatali tilalmat azokra a cikkekre, amelyekből évente legalább 20 millió lej értékben importáltunk. Mivel alig van néhány árucikk, amely ebbe a kategóriába ne volna besorozható, tehát a minisztertanács döntése majdnem valamennyi árua kiterjeszti a kontingens behozatali rendszert, ami voltaképpen az import beállítását jelenti.

— Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara négy éves ciklusának záró tanácsulását e hó 26-án, pénteken délután 5 órakor tartja meg. A Kamara tanácsát tudvalevően 4 évvel ezelőtt választották meg és a törvény értelmében a jövő hónap 18-án 45 tagu új tanácsot választ a közgyűlés. A pénteki tanácsuláson az elnökség visszapihentést vet a Kamara 4 éves működésére, továbbá foglalkozik a legaktuálisabb kérdésekkel, többek között az árukongingentálás rendszerével is. A referádák megemlékeznek a legutóbbi kamarai tanácsulás óta lefolytatott akciók eredményeiről. A záróülés alkalmából a tanácsotagok társasvacsorára illeek össze és erre az elnökség meghívja a vezetőit azoknak a hivataloknak, amelyekkel a Kamara szoros kapcsolatot tart fenn.

— A postai csekkforgalom életbeléptetéséről annak idején beszámoltunk. A román posta vezérigazgatósága április 1-től ismét életbeléptette a postai csekkforgalmat, amely különösen a kereskedőkre nézve látszott előnyösnek. Most viszont, csaknem két hónappal a csekkforgalom életbeléptetése után arról számolhatunk be, hogy az egész ország területén valójában még mindig nem indult meg a postai csekkrendszer használata. Ennek egyrészt az az oka, hogy a postai vezérigazgatóság még most sem küldött közelebbi rendelkezéseket a csekkrendszer forgalomba hozására vonatkozólag, másrészt a gazdasági válság, amely az árukereskedelmet erősen lecsökkentette, úgy, hogy a csekkforgalom iránt kereskedelmi körökben különösebb érdeklődés nem nyilvánult meg. Most valószínűnek látszik, hogy június elején mégis megindul Romániában a postai csekkforgalom.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Autófelszerelési tárgyakat fél áron Kálmán A. R.-T-nál, Arad.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁJUS 24.

Bucuresti, 13: Gramofon. 14.15: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21: Litvin Musea zongoraművész nő játéka. 21.45: Filip V. hegedűművész nő játéka. 22.15: Cocea G. csellóművész játéka. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Furcsaságok. 2. Kőlcsey Ferenc verseiből (felolvasás). Közben Polydor-Brunswick gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Államrendőrségi zenekar. 2.30: Sonkoly István hegedű. Szórád: Ferenc énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 4.30: A rádió diákfelőrája. 5: Járóka Feri és cigányzenekara. 6: „Ismeretlen magyar versek”. Tábori Kornél előadása. A verseket elmondja Odry Árpád. — 6.30: A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület „Homeros” énekkara. 7.15: „A budapesti nemzetközi újságírókongresszus jelentősége”. Dr. Boross László előadása. 7.45: Columbia gramofonlemez. 8.35: Terménytörsdei árad. 8.45: „A Balatonért”. 9.15: Rézleletek Jacobi Viktor és Ábrahám Pál operettjeiből. Közreműködik Tóth Erzs, Vaály Ilona, Lauris Lajos, Kertész Dezső és a Budapesti Hangverseny Zenekar. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekara a Spolarich-kávéházból. 12.15: Frid Géza zongorázik. — Bécs. 12.30: Siebert-zenekar. 13.40: Stokowski-lemez. 14.10: Gramofon. 16.30: Filmzene gramofonon. 18.20: Peters: C-moll vonósnyégyes és H-moll zongoraábránd. — 20: Wichart-schrammelnyégyes. 22.55: Jascha-zenekar. —

Belgrád. 12.57: Gramofon. 13.30: A rádiózenekar jugoszláv hangversenye. 16.30: Gramofon. 17: Cigányzene. 18: Gramofon. 20.30: Bosnyákovic énekesnő népdal-estje. 21.30: A rádiózenekar szláv hangversenye. 23.10: Cigányzene a „Román király” szállóból. — Berlin: 22.25: Hangkép a charlottenburgi kastélyból. 23.10: Éjfél tanczene. — Heilsberg. 7.35: Gramofon. 14.05: Gramofon. 17.30: A. köznigsbergi Opera zenekara. 22: Tanczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 18.20: Bábszínház. — Riga. 18: Grieg-zene. — 11.05: Lehár: A mosoly országa című operettje. — Róma. 13.30: Gramofon. 14—15.15: Könnyű zene. 18.30: Könnyű zene. — Svájc: Aleman adó. 13: Kamarazene gramofonon. 13.40: Kedvelt Gounod. és Donizetti-lemezek. 18.30: A baseli rádiónyégyes játéka. — 22.10: Brahms-hangverseny. — Varsó. 13.05: Gramofon. 13.35: A filharmonikusok iskolai hangversenye. 17: Gramofon. 19: Könnyű zene. Utána: Tanczene.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 25.

Bucuresti, 13: Gramofon. 14.15: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 20.40: Bach: Máté passiója a rádiózenekar és a Bach-énekkar előadásában. — Budapest I. 10.15: Hírek. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.15: Görögkatholikus istentisztelet. — Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: His Master's Voice gramofonlemez. 4.30: „Legfélelmetesebb éjszakám Afrikában. Demeter Géza előadása. 5: Bertha István szalonzenekara. 6: Pontos időjelzés. — Majd: „A mezőgazdasági balesetek tanulságai”. 6.30: Másfél óra szórakoztató zene. 8: „Ifjuság”. Zilahy Lajos előadása. 8.30: Sporteredmények. 8.40: Magyar néptánc. Közreműködik Karácsonyi Margit, László Im-

re és Bura Sándor cigányzenekara. 9.50: Hangjáték-előadás a stúdióból. Szegény jó Anna). Utána körülbelül 11.30: Pontos időjelzés, sporteredmények, hírek. Majd: Jazz-zenekar a Pátia-kávéházból. Szántó Gyula énekszámaival. Budapest II. 6—6.30: Columbia gramofonlemez. — Bécs. 10.40: Moser orgonaművész játéka. 11.30: Gramofon. 12.30: Szimfonikus hangverseny. 13.45: Gangelberger-zenekar. 15.50: Brahms: I. vonósötös. 18.25: Népoperal zenekar. 20.05: A nő az operettben, táncban és dalban. Skurawy összeállítás. Közreműködik: Holm Grete soprán, Schöpfer tenor és a Holzer-zenekar. 23.15: Gaudriot-jazz. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Népdalok. 12.57: Gramofon. 13: Rádiózenekar. 17: Népdalok harmonikán. 17.30: Tam-biurazenekar. 20.30: A rádiózenekar szláv hangversenye. 21.30: Népdalok, fuvószenekar, stb. 23.15: Szórakoztató zene. — Berlin. 18.05: Tavaszi dalok. 18.20: Szórakoztató zene. 19.30: Vidám dalok. 21.05: Mozart-, Nicodé-, Weber-, Strauss János. és Grieg-művek. — Utána: Éjfél tanczene. — Milano. 18.10: Ilescu-cigánynyégyes. — Pozsony. 13.05: Rádiózenekar. 19: Pauliny hegedűművész hangversenye. 19.40: A rádió fuvószenekara. 20.15: Gramofon. — Róma. 13.30: Gramofon. 18.30: Ének- és zenekari verseny. 21.15: Gramofon. 21.45: Bellini: A puritánok című operája. — Svájc: Aleman adó. 11.45: Kamarazene Baseltől. 12.30: Svájci szerzők órája. 13: Zürichi. rendőrszenekar. 18: Orgonazene. 19: Olasz áriák és dalok gramofonon. 21: 21: Cremieux és Halévy: A sóhajok hídja című operettje a baseli városi színházból. — Varsó. 13.15: A filharmonikusok hangversenye. 15.20: Népszerű lengyel zene. 17.25: Gramofon. 18: Dubiska Irén hegedűművész nő játéka. 21: Rádiózenekar. 23: Tanczene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 le. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

GARANCIÁVAL és pár ezer Lej kaucióval rendelkező intelligens nő, bármilyen állást elfoglal, vidékre is megy. „Minddehért” jellegre címét kér az Aradi Közlöny kiadójába. 1986

PERFECT kóser főzítudó szakácsnő vidékre kerestetik június 15-re. Bemutatkozni: Nussbaum Arad, Piața Avram Iancu 10., II. Et. 1990

ERZIEHERIN wird gesucht für 15 Juni deutsche und französische Sprache. Klavier französische Schulinhilfe. Vorzusprechen: Nussbaum, Arad, Piața Avram Iancu 10., II. Et. 1990

SZERÉNY urinót keresnek egy gyermek felügyeletére. Családtagnak tekintik és teljes ellátást kap. Cím a kiadóhivatalban megtudható.

PERFEKT mindenek-szakácsnő állást keres. Cím: Piața Avram Iancu (v. Szabadság-tér) 13.

Konverzióra jogosított takarékpénztári adósok,

akik ingulanaikat terhelő tartozásukat betéti könyvekkel akarják konvertálni, valamint takarékpénztári könyvek tulajdonosai, akik könyveiket ily célból eladni szándékoznak, jelentkezzenek!

Ilyen ügyletek mindkét félre előnyös módon való közvetítését szívességből vállalom. 1993

Címeket kérem leadni:
Zombory Gyula fodrásznál,
Str. Metianu (Forray-uca).

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SÜRGŐSEN KERESSEK ezüst tárgyakat, keleti és helyben készített perzsaszőnyegeket, gyári ebédli és futószőnyegeket, modern háló- és ebédli-berendezéseket, vitrin és vitrintárgyakat, orvosi műszerszekrényt, márkás festményeket, filé asztalterítőket, székeket, bőröndöket stb. **SALGÓNÉ** bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1., Neuman-palota. 1000

MODERN forrivos és forsztechnikai berendezés, keleti szőnyegek, uriszoba bútor, bőrgarnitúrák, könyvszekrények, íróasztalok, faragott tolelok, divány, antik szőnyegek, komplett szobaberendezések, ezüst grandok, szekrények, asztalok, székek, kis Slinger gépek, aranyozott antik tükrök, zongorák, festmények, arany és ezüst karórák stb. eladók. **SALGÓNÉ** bizom üzlet Str. Horia (Széchenyi-ut.) 1. Neuman-palota. 1000

ÜZLETTEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál azonnali kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

Haztélajdonosok figyelmébe!

E adók Csanádi és Bánáti betétkönyveket. A betétkönyv megvételéhez szükséges összeget rendezésre bocsájtom.

Mogkereséseket kérek „Olcsó kamat” címetre **Rudolf Mosse** hirdetés Bul. Reg. Maria 18. 1994

HALOSZOBÁK új és használt állapotban 3500 lejtől. Ebédli, modern uriszobák 7800 (új), Schöberl, íróasztal 850, Slinger varrógépek 900, Előszobafal 350, Garderószekrények, Konyhabútorok 850, Garnitúrák 1000. Ezüstöt, aranyat, brilliánst, szőnyeget keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTÁRGYAKRA a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja, aranyra grammonkéot 55. — lejt adunk. Az évi kamat csak 18 százalék, az eddigi 24 százalék helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne tiszessen sohol többet 18 százaléknál.

„COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. (Dácia mellett)

LAKÁS.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalban, a Minorita templommal szemben.

KIADO különbejáratu szoba fürdőszobával. Str. Aviator V. Georgesou (Könyök-uca) 11/a, (Ipartestülettel szemben) I. em. jobbra.) 1991

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalban, a Minorita templommal szemben. 800

4 SZOBÁS, konyhás, lakás. főterem kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalban, a Minorita templommal szemben.

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

Megjelent

III a romániai könyvpiac szenzációja III
Körmenyi Ferenc világhírű, 1000
angol fonttal díjazott regényének III

ABUDAPESTI KALAND

Olcsó propaganda kiadása. Az 500 oldalas díszes kiállítású könyv átvehető kiadóhivatalunkban, bizományosainknál és árusítóinknál

44 lej

lefizetése ellenében.

A KÖNYV ÁRA EDDIG 180 LEJ VOLT

Mint ahogy „A budapesti kaland” olcsó kiadása csak korlátozott számban készült, mindenkinek érdeke, hogy sürgősen átvegye a regényt, amelyből második kiadás nem jelenik meg.

Videki szétküldés az összeg, valamint Lei 8.50 postaköltség előzetes beküldése ellenében történik